

Takva

EN
HAYIRLI
AZIK
Takva

Kasım 2024
47. Sayı

Dili Islah Edememenin Topluma Kötü Etkileri

Bilal Özbuğday

Dili İslah Edememenin Topluma Kötü Etkileri

Bilal Özbugday

04

Gençlerin Önemi

Burak Gültepe

11

Kalem Suresinden Dersler – 2

Salih Bağırhan

18

22

Küfür Diyarına Hicret Etmek

Hüseyin Oral

Allah Amaçsız Hiçbir Şey Yaratmadı

Ayşe Ebrar

27

31

Nasihatimiz Var Din Nasihattir

Muhammed Fırat

34

Çözünürlük

Burak Eryılmaz

Bismillahirrahmanirrahim

Hamd, ancak Allah (cc) içindir. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfret dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. Allah (cc) kimi hidayete erdirirse onu saptıracak, kimi de saptırırsa onu hidayete erdirecek yoktur. Salat ve selam da O'nun, bizlere rehber olması için gönderdiği peygamberi Muhammed'e (sav) olsun.

Dili Islah edememenin topluma kötü etkileri nelerdir? Kişinin dilini kötü sözden koruyamaması ve onu terbiye edememesi kendisinde ne gibi zararları ortaya çıkartır? Bu ve buna benzer daha bir çok soruların cevabını bulacağınız "Dili Islah Edememenin Topluma Kötü Etkileri" başlığı altında yazarımız bu ayki sayısında bu konuya değinmiştir.

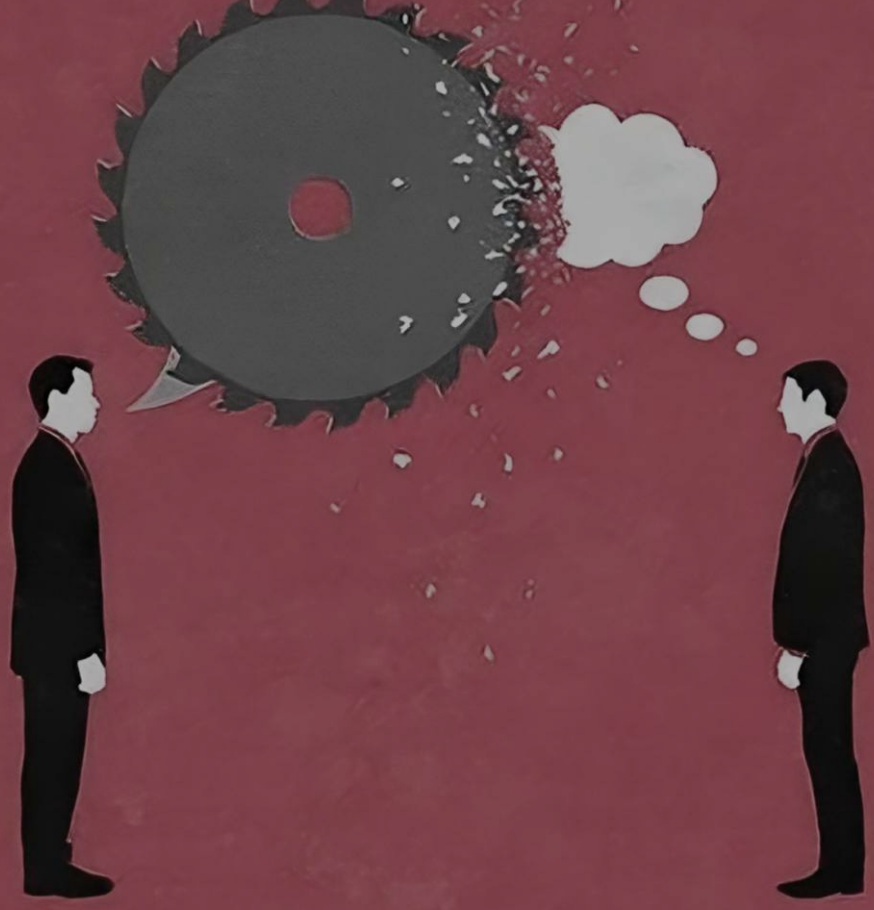
Çocuklarımız bizlere Allah'ın emanetidir. Fıtratları İslam'ın temel değerleriyle yoğrulmuş ve bizlere öyle emanet edilmiştir. Onlar bizler için Cenneti kazanmaya birer vesiledir. Yazarımız bu ayki sayısında bizlere "Gençlerin Önemini" başlığı altında, gelecek neslimizin bizlere öneminden bahsetmektedir.

Din Nasihattir. Peki kimlere nasihattir? Nasihat edilmesi gerekenler kimlerdir? Yazarımız bu ayki yeni konusunda beş ana başlık altında bu konuyu ele almıştır.

Kıymetli yazarlarımızın sizler için özenle hazırladıkları diğer yazılarımızı da okumanız ve faydalanmanız ümidiyle...

Velhamdulillahi Rabbil âlemin...

Editor

DİLİ ISLAH EDEMENİN TOPLUMA KÖTÜ ETKİLERİ

Bilal Özbuğday

Kişinin dili ile işleyeceği günahlar fazla ve çok daha kolaydır. Kişinin kalbinden sonra düzeltmesi ve ıslah etmesi gereken dilidir. İnsan dilini ıslah edip terbiye etmediğinde daha fazla günaha dalar. Bu, kişinin kendisi ile alakalı kısmıdır. Kişinin dilini yerinde kullanması daha az günaha girmesi için gereklidir.

Dil, sahibine tehlikeli olması bakımından en sıkıntılı organdır. Eğer dil istikamet üzere olur, kullanılırken Allah'tan korkulur ise kişinin diğer azaları da, amelleri de istikamet üzere olur.

Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur;

لَا يَسْتَقِيمُ إِيْمَانُ عَبْدٍ حَتَّى يَسْتَقِيمَ قَلْبُهُ، وَلَا يَسْتَقِيمُ قَلْبُهُ حَتَّى يَسْتَقِيمَ لِسَانُهُ

"Kalbi istikamet üzere olmayan kişinin imanı istikamet üzere olmaz. Dili istikamet üzere olmayan kişinin kalbi istikamet üzere olmaz."

Yine dilin önemine binaen Ebu Said el-Hudri'den (ranh) merfu olarak rivayet edilen bir hadiste Nebi (sav) şöyle buyurmuştur: **"İnsan sabahlayınca bütün organları dile başvurur ve ona şöyle derler: Bizim haklarımızı korumakta Allah'tan kork. Biz ancak senin söyleyeceklerinle ceza görürüz. Biz sana bağlıyız. Eğer sen doğru olursan biz de doğru oluruz. Eğer sen eğrilir, yoldan çıkarsan biz de sana uyar, senin gibi oluruz."**²

Yine başka bir rivayette Rasulullah'a (sav) şöyle soruldu: "İnsanların cennete girmelerine en fazla sebep olan şey nedir?" Rasulullah (sav) **"Allah'tan sakınmak ve güzel ahlaktır"** diye cevap verdi. "İnsanların cehenneme gitmelerine sebep olan şeyler nelerdir?" diye soruldu. **"Dil ve cinsel organdır"** diye cevap verdi."³

Dili ıslah edememenin bir de Müslümanların geneline, topluluklarına ve cemaatlerine verdiği zararlar vardır. Bir Müslüman bir arkadaşının gıybetini ettiğinde, onun arkasından konuştuğunda, dedikodu ettiğinde bu, onun sadece kendisi ile alakalı bir günahıdır. Ve bunun zararı günah olarak öncelikle kendisi açısından, diğer zararı ise sadece muhatabı açısındanadır. Zarar iki kişiye dokunur. Ancak dil ile işlenen bazı günahlar vardır ki zararı Müslümanların geneline sirayet etmektedir. Böylesi durumlarda dilin terbiye edilmesine daha fazla önem verilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Geneli ilgilendiren asılsız haberleri yaymak, korkuya ya da güvene dair haberleri her yerde konuşmak, Müslümanlar arasında tekfirleşmeye sebep olacak sözler kullanarak aralarında tefrikaya sebep olmak, umuma açık şekilde ilim ehlinin ya da öncülerin kendi aralarında birbirlerine reddiyeler vermesi, iki Müslüman grubun arasını ayıracak sözleri taşımak, öncü kimselerin gıybet ve dedikodularını yaparak onlara zarar vermek dolayısıyla da bu öncü kimselerin ve cemaatlerin sözlerinin değerini hafifletmek gibi suçların zararı ise birkaç kişi ile sınırlı kalmamaktadır.

Öncülere verilen zarar da hareketin kendisine ve İslam topluluğuna verilen zarar anlamına gelir. Çünkü söylediği sözler davaya kuvvet manası taşır. Bu söz değersizleştğinde ise davanın kuvveti zayıflayacaktır.

Bunu söylememiz fertlere dil ile verilecek olan zararı hafife aldığımızdan değildir. Elbette fertlere verilen zarar önemlidir. Çünkü şeriat bundan da nehyetmiştir. Ancak fertlerden ziyade genele verilecek olan zarar, çok daha büyüktür.

¹ (Ahmed bin Hanbel)

² (Tirmizi)

³ (Tirmizi)

Bu husus, Müslümanlar arasında günümüzdeki otoritesizliğin de sebeplerindendir. Çünkü yukarıda zikrettiğimiz bu hususlar Müslümanların iç dengesini bozan, otoriteyi sarsan hususların başında gelmektedir. Kimsenin kimseye söylediklerinin hesabını verme ya da hesabını sorma gibi bir durumu olmadığında ve vicdanlarımızda bunun Allah'a karşı işlenen bir suç olduğunun da farkına varmadığımızda ağızımıza geleni söylemekte, ağızımızdan çıkanı kulağımız duymamaktadır.

Bir toplumu ıslah etmek çok zaman alıp emek isterken ne yazık ki ifsat, bir ekin tarlasının bir ucundan tutuşturmak gibi bir anda parlamakta ve her yeri hızlıca sarmaktadır. Buna sebep olacak hususların başında ise dil gelmektedir. Dilin iyi gayeler için kullanılması halinde büyük iyiliklere kapı açılması söz konusu iken, kötü kullanımı halinde savaşlar dahi çıkarılabilmektedir.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصِيبُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ

“Ey iman edenler! Size bir fasık bir haber getirirse, bilmeyerek bir topluluğa zarar verip yaptığınıza pişman olmamak için o haberin doğruluğunu araştırın.”⁴

İbni Kesir (rahimehullah) bu ayetin sebebi nüzulü ile ilgili olarak şu rivayeti aktarmaktadır;

“Haris bin Dinar el-Huzaî şöyle demiştir; Rasulullah'ın (sav) huzuruna vardım, beni İslam'a girmeye çağırdı, ben de İslam'a girdim ve onu kabul ettiğimi ifade ettim. Beni zekât vermeye çağırdı onu da kabul ettim ve “Ey Allah'ın Rasulü ben de onların

(kavmimin) yanına geri döneyim, onları İslam'a girmeye ve zekâtı eda etmeye çağırayım. Benim çağırımı kabul edenlerin de zekâtını toplayayım, sonra Allah'ın Rasulü (sav) şu şu zamanda benim toplamış olduğum zekâtı sana getirmesi için bize bir elçi göndersin” dedim. Haris zekât çağırısını kabul eden kimselerden toplayıp Rasulullah'tan (sav) kendisine elçi göndermesini istemiş olduğu zaman gelince elçinin yanına gelmesinin geciktiğini gördü ve o vakitte elçi yanına gelmedi. Haris bu hususta Rasulullah'ın (sav) bir sebepten dolayı kızmış olabileceğini düşündü. Bundan dolayı kavminin ileri gelenlerini çağırarak onlara; “Rasulullah (sav) bende bulunan zekâtı teslim almak üzere elçisini göndermek üzere bir vakit tayin etmişti. Rasulullah'ın (sav) sözünde durmaması söz konusu değildir. Elçisini ancak bir şeye kızdığından dolayı göndermemiş olduğunu düşünüyorum” dedi. “Haydi hep beraber kalkın, Rasulullah'a (sav) gidelim (diye ekledi).

Rasulullah (sav) ise Haris bin Dinar'a toplamış olduğu zekâtı teslim almak üzere Velid b. Ukbe'yi göndermişti. Velid yola çıktıktan sonra yolun bir yerine gelince korkuya kapıldı, döndü ve Rasulullah'ın (sav) yanına geri gelerek “Ey Allah'ın Rasulü! Haris bana zekâtı vermek istemedi ve beni öldürmek istedi” dedi. Bu sefer Rasulullah (sav) Haris'in üzerine birlik gönderme kararı aldı. Haris ise arkadaşlarıyla birlikte geldi ve Medine'den ayrılmış bulunan askeri birlikle karşı karşıya kalıverdi. Haris onlarla karşılaşınca bu sefer bu (gelen) Haris'tir, dediler. Haris yanlarına gelince onlara; “Siz kimin üzerine gönderildiniz” dedi. Onlar; “Senin üzerine dediler. Neden ama, dedi. Onlar şu cevabı verdi; “Rasulullah (sav) Velid b. Ukbe'yi gönderdi. O da senin zekâtı kendisine vermediğini, onu öldürmek istediğini

⁴ (49/ Hucurat 6)

ileri sürdü. Haris "Hayır, Muhammed'i hak ile gönderene yemin ederim, ben onu asla ne gördüm ne de bana geldi" dedi. Haris Rasulullah'ın (sav) huzuruna girince "Sen zekâtı vermediğin gibi benim elçimi de öldürmek istedin öyle mi?" buyurdu. Haris "Hayır seni hak ile gönderene yemin ederim onu ne gördüm, ne de bana geldi ve benim gelişimin tek sebebi de Rasulullah'ın (sav) elçisinin yanıma gelmesinin gecikmesi oldu. Bunun Allah'ın ve Resulü'nün gazabından dolayı böyle olacağından korktum" dedi. (Haris devamla) dedi ki; "Bunun üzerine Hucurat suresindeki **"Ey iman edenler, eğer bir fasık size bir haber getirirse..."** buyruğu **"Allah Alimdir, Hakimdir"** buyruğuna kadar nazil oldu."⁵

Bu rivayetten de anlaşılacağı üzere Müslüman bir birey haber getirmiş olmasına, hatta Müslümanların zekât memuru olan birisi olmasına rağmen Allah azze ve celle gelen haberlere yapılacak olan muameleyi bizlere öğretmektedir. Ulaşan haberin teyit edilmemesi, iki topluluğu nerede ise savaşa sürükleyecekti. Savaşın eşiğinden dönmüştü. Ayetin son kısmında da ifade edildiği üzere haberleri teyit etmek ve tahkik etmek, bir kavme bilmeden düşmanlık etmemek için elzem bir husustur.

"Müslümanın görevi inanmaktır. Müslüman söylemiş ise ben gerisine bakmam" gibi bir düşünce ile hareket etmek uygun değildir. Allah azze ve celle gelen haberlere muamele şeklimizi açıkça belirtmiştir.

Bu söylemlerin bir tür Müslümanların vicdanlarını rahatlatma argümanı olduğu da altını çizmek gerekir. Çünkü genelde Müslümanlar işlerine gelen konularda

muhataplarına gayet inançlı, işlerine gelmediğinde ise gayet irdeleyici bir tavır takınmaktadır hatta tecessüse dahi başvurmaktadırlar. Ya da örnekleyecek olursak kendi ticareti ile ilgili bir konu olduğunda gayet sorgulayıcı ama ümmeti ilgilendiren konular olduğunda sözde habersiz, her söylenene inanan kimse oluvermektedir.

Bir kişi ya da topluluk hakkında bir haberin kesinleştirilmemesi halinde o kişi ve grup hakkında adaletsiz davranılacaktır. Yanlış ya da eksik bilgiler üzerine kesinmiş gibi kanaatler bina edilecek, bu kanaatlere kesin gözüyle bakılacaktır. Bu ise akabinde yanlış kanaatlerin doğmasına sebep olacaktır. Bu durum Müslümanlar arasında iç karışıklığa, fitnelere ve çıkan fitnelerin bitmemesine yol açacaktır.

Yine dilin ıslah edilmemesi ile genele yayılan zararlardan birisi de, laf ve sözlerin ardının kesilmemesi, fitnelere sebep olacak durumların ortaya çıkması ve akabinde Müslümanların üzerlerine düşen asıl sorumluluklarını yerine getirmemeleri olacaktır. Bu da Müslümanların genel gidişatlarını etkileyen bir durumdur. Konuşmaktan dolayı gereksiz ihtilaflara girmek, daha gerçekleşmemiş ve başa gelmemiş hususları başa gelmiş gibi konuşup durmaktan dolayı ümmetin ihtiyaçları terk edilmektedir. Bu durum dili ıslah edememenin Müslümanlara açtığı büyük zararlardandır.

Ümmet kan ağlarken, esirleri biçare şekilde Müslümanları beklerken ümmet, ıslah edemediği dili sebebi ile tartışmakta, çekişmekte ve ayrılmaktadır. Bulunduğumuz vakıanın gerekleri, zamanımızın ihtiyaçları vardır. Ama konuşmaktan ve ihtilaf etmekten bunları yerine getirememekteyiz.

⁵ (İbni Kesir Tefsiri)

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır; **“İnsanlar üzerine öyle aldatıcı yıllar gelir ki o zamanda yalancı doğrulanır, doğru söyleyen yalanlanır, haine güvenilir, emin kimseye hain nazarıyla bakılır! O zaman Ruveybida konuşur.”**

Denildi ki: “Ruveybida nedir?”

Rasulullah (sav) **“İnsanların önemli ve büyük işleri hakkında konuşan 'aşağılık' kimse”** buyurdu.⁶

Her bir fert her istediği konu hakkında her istediği değerlendirmeyi yapabileceğini düşünmektedir. Hareketin içerisinde henüz yıllarını vermemiş, kendi rüştünü ispat edememiş, az da olsa ilim dahi tahsil etmemiş her fert Müslümanların genel konuları ile alakalı kanaatler bildirebilmektedir.

Hele günümüzde sosyal medya gibi bir illet başımızdadır ki zannımca zararı faydasını geçmiştir. Her olay ile ilgili her bir kanaat whatsapp durumundan, facebook canlı yayınından, ifade edilebilmektedir. Sosyal medya herkesin kendisini bir yerde konumlandırmasına sebep olmakta, bin kişilik, iki bin kişilik ya da on bin kişilik takipçisi olan hesaplar dahi sürekli kendilerinin olan olaylar hakkında takipçilerinin kendisinden bir şeyler beklediğini zannetmektedir.

Türkiye’de, Dünya’da ya da küçük ölçekli olarak camia içerisinde meydana gelen her bir olay ile ilgili kanaat bildirme zorunluluğu hissedilmektedir. Kanaat bildirilenlerin çoğu ise çalışma sahasından ve hareketten uzak, bilgisayar klavyesi üzerinden yazmakta, konuşmaktadır. İnsanlar genel olarak bedel ödemek istemiyorlar, ancak konuşmak, kanaat bildirmek ve ahkâm kesmek istiyorlar. Söyledikleri olsun, söylediklerine kulak verilsin istiyorlar.

İşte bu ruveybidalık olmaktadır. Camia olarak hem bundan sakınmalıyız hem de böyle olan insanların söylemlerine, kanaatlerine kulak vermemeliyiz. Bu gibi kimselerin sözlerine kulak verildiğinde daha fazla konuşmaktaadırlar. İnsanlar üzerine vazife olmayan konuları konuştuklarında, konuşmaya ehil olmadıklarında müdahale etmek gerekir. İnsanlar büyük büyük laflar ettiklerinde onların geçmişleri, tecrübeleri, kazanımları sorgulanmalıdır.

İnsan kendisine söz hakkı verilmediği halde Müslümanların genel konuları ile alakalı konuşuyor ise, haddini aşıyor ise bunda bir hayır olmayacağı aşikârdır. Bunun önüne geçemediğimizde toplum olarak biz de hayırdan mahrum kalırız. Bu durumda Rasulullah (sav)’in ifade ettiği ehli olmayana, işin verilmesidir ki bu da kıyametin alametlerindendir. Bir topluluğun ıslahı ve dengesi ancak sürekli olarak doğru tavrın ortaya konması ile mümkündür.

Müslümanlara dil ile zarar verilebilecek sebeplerden birisi de asılsız haberleri ve dedikoduları yaymaktır. Dedikodu ya da asılsız haber; kaynağı belli olmayan, kaynağı zikredilmeyen, teyit edilmemiş, -miş’la, -miş’le ifade edilen haberlerdir.

Küresel anlamdaki asılsız haberleri genel olarak kâfirler üretmekte, münafıklar yaymakta, kalbi hastalıklı, hikmetten uzak gafil Müslümanlar da inanmaktadır. Küresel çapta olmayan asılsız haberleri ise daha ziyade münafıklar, kalbi hastalıklı insanlar çıkarmakta, gafil Müslümanlar da bunlara inanmakta ve yaymaktadır.

⁶ (İbni Mace)

Bu haberlerin zararı en fazla Müslüman cemaate, onların topluluklarıdır. Bununla birlikte asılsız haberler, Müslümanlar arasında güvensizliğe, fitneye, onları bölüp parçalamaya, saflarını dağıtmaya da sebep olmaktadır.

Allah azze ve celle şöyle buyurmaktadır;

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولَى الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا

"Kendilerine güvenlik (barış) veya korku (savaş) ile ilgili bir haber geldiğinde onu yayarlar. Hâlbuki onu peygambere ve içlerinden yetki sahibi kimselere götürselerdi, elbette bunlardan, onu değerlendirip sonuç (hüküm) çıkarabilecek nitelikte olanları onu anlayıp bilirlerdi. Allah'ın size lütfu ve merhameti olmasaydı, pek azınız hariç muhakkak şeytana uyardınız."⁷

Yayılacak haber geneli ilgilendiren korku ve güvene dair bir haber ise çok daha hassas olunmalıdır. Çünkü korkuya dair bir haber Müslümanları yıldırıp ürkütebilir, sonrasında ise daha büyük zararlara yol açabilir. Güvene dair haberler ise gereksiz eman duygusuna, işi savsaklamaya neden olabilir. Bundan dolayı bu tür haberleri Allah azze ve celle ehli olan kimselere iletmemiz gerektiğini ifade etmektedir. Ehli olan kimseler haberleri bir süzgeçten geçirerek, umuma faydası olanların duyurulmasına, zararı olanların henüz açığa çıkarılmamasına karar verebilirler. Bu şekilde davranıldığında ise ne gereksiz bir güven duygusu ile böbürlenmeye, ne de gereksiz bir korku ile iç karğaya neden olunmaz.

Müslümanları sevindirecek bir haber onları aynı zamanda yapmaları gereken sorumlulukları unutmaya, terketmeye de itebilir. Onları üzecek olan bir haber de, onları sorumluluklarından alıkoyabilir. Bu durumda bu haberin vaktini ve duyurulup duyurulmayacağını bilen insanlara bu haberleri iletmek elzemdır. Ancak her gelen haberi olduğu gibi aktarmak, yanlış hareket etmeyi, yanlış davranmayı beraberinde getirebilir.

Ayrıca ayetin üzerinde durduğu hususlardan birisi de haberleri yayma noktasında acele etmemektir. Müslümanlar böylesi durumlarda haberleri teyit etmeden hareket etmemelidir. Kendisini ilgilendirmeyen şeyleri terk etmeli, bırakmalı ve bunları asla konuşmamalıdır. Her duyulan haberi aktarmamalı, duydukları ile ilgili de hüsnü zan üzere olup haberi teyit etmelidirler.

Muğire bin Şube'den rivayet edildiğine göre Rasulullah (sav) **"Kıyl ve ka'l'den yasaklamıştır."**⁸⁻⁹

Bundan kasıt herhangi bir araştırma, tahkik ve tespit yapmadan haberleri dağıtmak ve çoğaltmaktır.

Bu ayetin tefsirinde Ömer (ranh) ile ilgili olan şu rivayeti müfessirlerimiz rivayet etmiştir; "Rasulullah'ın (sav) hanımlarını boşadığı haberi kendisine gelince evinden çıkıp Mescidi Nebvi'ye geldiğinde insanların bunu konuşur oldukları halde buldu. Sabremedeyip Rasulullah'tan (sav) izin istedi ve 'Hanımlarını boşadın mı?' diye sordu. Rasulullah (sav) **'Hayır'** buyurunca Ömer (ranh) 'Allahuekber!' dedi.

⁷ (4/ Nisa 83)

⁸ ("Denildi, dedi kelimelerinin arapçasıdır.")

⁹ (Buharii Müslim)

Müslim rivayetinde ise bu rivayete ek olarak Ömer (ranh) şöyle demiştir; "Mes-cidin kapısına çıkıp avazım çıktığı kadar 'Allah Rasulü hanımlarını boşamadı' diye bağırdım. Bunun üzerine 'Hâlbuki onu peygambere ve içlerinden yetki sahibi kimselere götürselerdi, elbette bunlardan, onu değerlendirip sonuç (hüküm) çıkarabilecek nitelikte olanları onu anlayıp bilirlerdi.' ayeti nazil oldu. Onu çıkaran (yani istinbat eden) bendim."¹⁰

Yine başka bir hadiste ise Rasulullah (sav) şöyle demiştir;

"Kişinin (kesin bilmediği halde) şöyle şöyle diyorlarmış demesi onun ne kötü bineğidir."¹¹

Müslümanların geneline dil ile verilecek zararlardan birisi de ilimsizce konuşmak, ilimsizce fetva vermek bunun sebebiyle de kargaşaya sebep olmaktır. Her fert kendisini ilmi bir merci olarak gördüğünde, ehil olmamasına rağmen konuştuğunda elbette bir takım ihtilaflar çıkmaktadır. Bu ihtilaflar ise Müslümanları birbirlerinden koparmakta ve ayırmaktadır.

Sonrasında ise Müslümanlar, Müslümanların birbirleri ile aynı düşünmediğini, aynı söylemediğini sözde dert ederek bu hususu Müslümanların problemi olarak saymaktadır. Halbuki önce ehil olmayana konuşma hakkını veren biz Müslümanlar, ehil olmayana ilmi sorular soranlar yine biz Müslümanlar, sonrasında ise bu ihtilafa dönüşünce "Müslümanlar neden bu halde?" diye vaveyla eden yine biz Müslümanlar. Bu çok ciddi manada bir tezattır. Ehli olmayan-dan başkasına soru sorulmamalı ve cevap istenmemelidir.

Rasulullah (sav) bu konu hakkında şöyle buyurmaktadır;

"Allah azze ve celle ilmi kullarının göğüslerinden silmek ve çekip almak suretiyle kaldırmaz. Ancak alimlerin ruhunu kabzetmek suretiyle çekip alır. Nihâyet hiçbir alim kalmayınca insanlar kendilerine cahil bir takım kimseleri önder edinirler. Bunlara sorular sorarlar, onlar da ilimleri olmadığı halde fetva verirler. Böylece hem kendileri sapar hem de insanları saptırırlar."¹²

Günümüzde biz Müslümanların hali de tam olarak böyledir. Bakın selefimiz İmam Malik'in hali ne idi. Bugün biz Müslümanların hali ne!

İmam Malik'e (rahimehullah) bir soru soruldu. "Bilmiyorum" diye cevap verince çevresindekiler şaşırdı. "Bu çok basit bir meseledir" dediler.

İmam Malik (rahimehullah) kızdı ve "İlimde basit mesele olmaz" dedi. "Allah'ın kitabında şu ayeti duymadınız mı? **Şüphesiz biz sana ağır bir söz yükleyeceğiz.**"¹³

Yine bir başka rivayette ise İmam Malik'in (rahimehullah) hocası olan Rebia'nın (rahimehullah) ağladığını gördüler. "Bir sıkıntın mı var?" dediklerinde şöyle cevap verdi; "İlmi olmayana fetva sorulduğunu gördüm. Burada öyle fetva verenler var ki hırsızdan daha çok hapsedilmeyi hak ediyorlar."

İşte biz Müslümanlar dilimizi ıslah etmeyi başaramadığımızda içimizdeki bu tür problem her geçen gün artacaktır ve arkası da kesilmeyecektir. Ne zamanki bu konuda hassas davranmaya ve dilimizi ıslah etmeye başladığımızda problemlerimizin de çözüldüğünü göreceğiz inşaAllah.

Selam ve dua ile...

¹⁰ (Buhari, Müslim)

¹¹ (Ebu Davud)

¹² (Buhari)

¹³ (73/Müzzemmil 5)

Gençlerin Önemi

Burak Gültepe

Çoğumuz, kıyametin büyük alametlerini görmeyi beklemeyiz; bu alametlerin biz öldükten yıllar sonra gerçekleşeceğini düşünürüz. Peki ya, Yecüc ve Mecüc'ün, Deccal'in ortaya çıkışına veya İsa'nın (as) inişine şahit olacak olsak ne hissederdik? Daha da dehşetli olan kıyametin kopuşuna tanıklık etseniz, bir de üstüne elinizde o an bir fidan olsa ne hissederdiniz!?

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) "إِنْ قَامَتْ عَلَى أَحَدِكُمُ الْقِيَامَةُ وَفِي يَدِهِ فَسِيلَةٌ فَلْيَغْرِسْهَا"

Enes İbni Mâlik (ra)'dan rivâyet edildiğine göre Rasûlullah (sav) şöyle buyurdu:

"Herhangi birinizin elinde bir hurma fidanı varken kıyâmet kopacak olsa, derhal onu diksin!"¹

Şerh:

Bilinçli bir Müslümanın dünyaya katkısı büyüktür. Çünkü Allah'tan korkar ve kimseye zulmetmez. Bunun yanında insan, hayvan fark etmez; hepsine iyilik yapmaya çalışır. Sahabeler de Efendimize sordular: "Ey Allah'ın Resûlü! Yani bize hayvanlara (yaptığımız iyilikler) için de ücret mi var?" Rasûlullah (sav): **"Evet! Her 'yaş ciğer' (sahibi) için bir ücret vardır"** buyurdu."²

Fidan dikmek önemlidir. Çünkü onun oksijeni, meyvesi ve diğer hayvanlara yuva ve gıda sağlaması hasebiyle önem taşımaktadır. Kıyameti görse bile bir Müslüman elindeki fidanı dikmelidir. Hadisin zahiren ilk manası budur. Diğer taraftan hadis, derin manalar ve hikmetler barındırmaktadır.

Eğer bir ağacın büyümesi ortalama otuz yıl alıyorsa ve kıyamet şu anda kopmakta ise, o ağacın meyvelerini yememiz mümkün olmayacaktır. Bu durum, bize bir görevin -yani üzerimize düşen sorumluluğun- yerine getirilmesinin önemini hatırlatmaktadır. Sonuçları toplamak yerine, görevimizi en iyi şekilde yerine getirmeye odaklanmalıyız.

O halde öncelikle Allah'ın istediği bir hayat tarzını yaşayıp amel ettikten sonra, bu yola insanları davet edeceğiz. Onlardan meyveler/güzel ameller sadır olmasa bile biz, bize düşeni yapmalıyız. Sonuç Allah'ın takdirine kalmıştır. Eğer Allah dilerse emeklerimizin karşılığını bu dünyada tattırır; dilemezse de biz üzerimize düşeni yapmış oluruz. Allah'tan ecir bekleriz. Bu nedenle, önce kendimize, sonra çocuklarımıza ve arkadaşlarımıza salih ameller yapabileceğimiz ortamları hazırlamak zorundayız. Umulur ki Allah tamamına erdirir.

Çocuklar Bir Fidandır!

Çocuklarımız 'bizim' diyoruz, 'bizim' sanıyoruz, Allah'ın bir emaneti olduğunu unutuyoruz. Gerçi 'bizim' dediğimiz ne varsa, canımız dâhi Allah'ın değil mi! Sonuçta aklımıza gelebilecek her bir şey emanet kapsamına girer. Peki, hadisle de alakasını düşünürsek, çocuklar bize nasıl bir emanet?

Çocuklarımız, fıtratları İslam'ın temel değerleriyle yoğrulmuş bir şekilde bizlere emanet edilmişlerdir. Onlara layıkıyla bakabilmek adına, eğitim ve öğretimlerinde dünyevi ve uhrevi faydaları dikkate alarak seçimler yapmalıyız. Müslüman olmayanların hazırladığı eğitim programlarından kaçınmalı, felsefe, bale, müzik, sanat ve devlet okulları gibi, inanç ve ahlâk açısından zarar verebilecek her türlü eğitim sistemin-den çocuklarımızı korumalıyız.

¹ (Ahmed bin Hanbel)

² (Buhari ve Müslim)

Çünkü Rabbimiz şöyle buyurur:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا يُفُودُهَا النَّاسُ وَالْجِبَارَةُ

“Ey iman edenler, kendinizi ve yakınlarınızı ateşten koruyun ki onun yakıtı insanlar ve taşlardır.”³

Cumhuriyet rejiminin ilk yıllarını şöyle yorumlayanlar olmuştur: “Harbin ve baskı yönetimlerinin acımasız yıllarına ve şartlarına rağmen, büyük fedakârlıklar ve kararlılıkla gizli gizli yürütülen o hizmetler, yetiştirilen çocuklar, o günün toplum zeminine dikilen birer fidandı. İşte bugün o fidanlar meyveye durmuştur...”

Allah'ın razı olmadığı, temelinin vahye dayanmadığı bir eğitim modeline Müslüman ne kendisi gidebilir ne de çocuğunu gönderebilir. Rabbimiz ateşten, yani ateşe götürecek her bir şeyden korumamızı emrediyor. Peki, sahabeler çocuklarına ilkin neleri öğretiyordu. Onlar çocuklarına ilk önce şunu öğretiyorlardı; “Amentu bil-lah ve kefertu bit tağut”, “Allah'a iman ettim, tağutu red/tekfir ettim.”⁴

Müslüman ebeveynlerin, çocuklarına tevhidin önemini, şirk ve tağut kavramlarını, Firavun'un kıssasını, fitneleri, helal ve haramı öğretmeleri büyük önem taşır. Böylece çocuklar, bu dünyada ve ahirette anne babalarının göz nuru olurlar. Rabbimiz de bizlere bu yolda hedef belirlememizi ve bu ideale ulaşmak için O'ndan yardım talep etmemizi öğütlemektedir: **“Onlar, “Ey Rabbimiz! Eşlerimizi ve çocuklarımızı bize göz aydınlığı kıl ve bizi Allah'a karşı gelmekten sakınanlara önder eyle”** diyenlerdir.”⁵

Bir Müslüman Allah'tan bağımsız bir an bile yaşayamaz. O kendisi için de, çocukları için de İslami bir eğitimden yana olmak zorundadır. Kılık kıyafetine dikkat edecek, kız erkek ayrı olacak, öğretilecek konular İslam'a uyacak, yani mümkün merteye dört dörtlük müslüman olma gayreti içinde bir hayat yaşayacak... Peki ne yapmalı?

Mekke Eğitim Merkezi; Darul Erkam

Nebi (as) ve Müslümanlar Mekke'de azınlıkta iken, gizlice bir yapı kurmuşlardı. Bu ev ilk Müslümanlardan Erkam bin Ebul Erkam'a aitti. Nebvî eğitim modeli olarak Daru'l-Erkam bir okuldu diyebiliriz. Burada Rasûlullah (sav) Ashab-ı Kiram'a İslam'ın temel mevzularını öğretiyordu. Akide, ahlâk, arınma eğitimi, namaz ve kıssalarla öğüt ilk derslerdendi. Birlikte namaz kılıyorlardı. Ömer (ra) İslamiyet'i bu evde kabul etmişti. Bu ev gizli tutulmuş, müşrikler hiçbir zaman burayı bilememişti.

Zalimlere çocuklarımızı emanet edemeyiz. Biz de Rasulullah (sav) ve sahabeler gibi yapmalıyız! Daru'l Erkam'lar kurup çocuklarımızı eğitmeliyiz. Onlar en sonunda kaliteli bir nesil yetiştirdiler. O evden çıkan şahsiyetlerden ayağı kayıp dinden çıkan, şirke düşen olmadı. Hem dünyalarını kurtardılar hem de ahiretlerini... Zaten bizim istediğimiz de bu değil mi?!

Çocuklar Cenneti Kazanmaya Birer Vesiledir

Müslüman ebeveynler çocuklarının yetiştirilmesinden sorumludur. Allah'ı bilen, salih amel işleyen her bir çocuğun sevabından anne ve babaya da yazılacaktır. İlgilenilmeyen, eğitilmeyen çocukların günahı da yine anne ve babaya yazılacaktır. Aslında çocuklara çok derin ilmi bilgileri öğretmeye gerek yoktur.

³ (66/Tahrim 6)

⁴ (İbn Şeybe, Sünen)

⁵ (25/Furkân 74)

Çocukların en çok ihtiyaçları olan şey ahlâktır. Nebi (sav) şöyle buyurur: **“Hiçbir baba çocuğuna güzel ahlâktan daha hayırlı bir miras bırakmamıştır.”**⁶

Günümüzde birçok ebeveyn, çocuklarına zengin bir miras bırakma gayreti içindedir. Onlara geniş imkanlar sunarak rahat bir yaşam sağlamak isterken, ne yazık ki bu durum bazen çocukların erken yaşlarda zararlı alışkanlıklar edinmelerine yol açabilmektedir. “Cebindeki para eksik olmasın, başkalarının sahip olduklarına özenmesin” düşüncesiyle hareket edilirken, yeterince gözetim ve rehberlik olmadan büyüyen çocuklar, ahlâki değerlerden uzaklaşabilir ve kötü alışkanlıklar edinebilirler.

“Bizi, ancak o mücrimler/günahkârlar saptırdı”⁷ buyruğunu düşünürsek çocuklarımızın kimlerle arkadaşlık yaptığını takip etmek zorundayız. Çünkü kötülüğün yanında bulunan ya o kötülüğü kapar/işler ya da o kötülükten zarar görür.

Maalesef çoğu kimseye malların ve oğulların verilmesi kendisine hayır getirmemiştir. Çünkü bu dünyalıklar bir emanet olarak verilmiş olup şükrünü eda etmek gerekmektedir. Şükrü yerine getirilmeyen her bir şeyin hesabıyla karşılaşacağımızı unutmayalım: **“Kendilerine bol bol verdiğimiz mal ve evlatla onların iyiliğine koştüğümüzü mu sanıyorlar? Hayır, onlar farkına varmıyorlar!”**⁸

Ağaç Yaşken Eğilir!

Gerçekten böyledir. Küçükken ne öğrenilir, neye alışılırsa ileride o kolayca yapılır. Yaşlanınca bir şeyi öğrenmek de, alışmak da, yapmak da zordur hatta imkânsız bile olabilir.

“Biz Sana onların haberlerini bir gerçek (olay) olarak aktarıyoruz. Onlar hakikaten Rablerine iman etmiş GENÇLERDİ (dinleri ve davaları için zalim düzene uymayıp kaçmışlardı) ve Biz de onların hidayetlerini arttırmıştık.”⁹

Yaşını almış kişilerin bazı şeyleri kabul etmesi, kendisini değiştirmesi, zalimleri karşısına alması zordur. Çünkü kaybedecek şeyleri çoktur. Ama gençler böyle değildir. Kaybedecek şeyleri azdır ve o yüzden hakka daha hızlı talip olurlar. Kanları hızlı akar ve bunu Allah için yaparlarsa takdire şayan iş yapmış olurlar. O gençler, zalim hükümdarın karşısında, kendilerine işkence yapacak hatta öldürecek hükümdarın karşısında şu sözleri söylediler; **“Bizim Rabbimiz göklerin ve yerin Rabbi olan Allah'tır. Biz O'ndan başkasını ilâh kabul edip tapmayız. Böyle bir şey yaparsak yemin olsun ki gerçek dışı, pek saçma bir iddiada bulunmuş oluruz.”**¹⁰

İslam'a sarılırlarsa gençlerin eline ne geçecek?

- Allah tarafından övülürler. Örnek alınırlar ve kendilerini takip edenlerin ecirlerinin bir benzerini alırlar

- Allah'ın yardımını celbederler. Çünkü kim Allah'a/Allah'ın dinine yardım ederse, yüce Allah da o kimseye yardım eder ve ayaklarını dinde sabit kılar.

- Arşın gölgesinde gölgelenecek kimselerden olabilir. Rabbine kulluk ederek temiz bir hayat içinde serpilip büyüyen gencin bu mükafata erişeceği müjdelendir.

⁶ (Tirmizi)

⁷ (26/Şu'arâ 99)

⁸ (23/Mü'minun 55-56)

⁹ (18/Kehf 13)

¹⁰ (18/Kehf 14)

• Hesabı kolaylaşır. Çünkü gençliğin hesabı iki kere verilecektir ve Allah yolunda geçirilmiş bir gençliğin hesabı kolay verilecektir, mükafatı da çok büyük olacaktır.

Putları Kim Kırar?

"O putları paramparça etti."¹¹

İbrahim (as) kavminin o çok sevdiği putlarını paramparça etmişti. Şimdi belki bizler korkuyoruz ama o Allah'ın elçisi korkmadan bunu yapmıştı. Müşrikler ise bunu beklemediklerinden dolayı durumu görünce; **"Onlar dönüp puthanede olanları görünce: "Bunları putlarımıza kim yaptı?" diye sordular. (İşlerinden birileri) "Kendisine İbrahim denilen bir GENCİN bunları diline doladığını işittik (herhalde onun işidir)" demişlerdi."**¹²

İşte gençlik böyle bir şeydi. Hakka tabi olmakla kalmıyor, ne kadar tehlikeli olsa da bunu bütün insanlara duyurmaya çalışıyordu. Müşriklerin öfkesi ise kaynıyor; putları adına intikam almak ve tüm aleme ibret olmak için, onu büyük bir ateşin içine mancınıkla fırlatmayı planlıyorlar.

Dediler ki: "Eğer (bir şey) yapacaksanız, onu yakın ve ilahlarınıza yardımda bulunun."¹³

قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

"Biz de dedik ki: 'Ey ateş, İbrahim'e karşı soğuk ve esenlik ol.'" ¹⁴

Bu anlatılanlar masa üstünde yazılan film senaryoları falan değildir. Haşa! Bu kıssalar yüce Rabbimizin apaçık anlattığı, kıyamete kadar okunacak hak ve hakikatlerdir. Âyetleri ve kıssaları dinleyip de etkilenmemek, imrenmemek mümkün müdür? Her gün Kur'an okuyan bir kimse, bu ayetlerle günlük buluşacaktır. Ben de böyle olayım, ailemde, çocuklarım da, akrabalarım da, arkadaşlarım da böyle olsun diye arzu edecektir. Çünkü cennetin yolu dünyada böylesi bir zorluk üzerinden, sabretmekten geçmektedir.

İşte teslimiyet içinde yetişen çocuklar gençliklerinde böylesi muazzam amelleri yapabilmektedir. Şayet heva ve hevesince yaşayan bir gençlikten milyon tane olsa da bir tanesinden bile böyle ameller çıkmayacaktır/yapamayacaklardır.

İbrahim (as), oğlu İsmail (as) ile yaşadığı olayda, en zorlu sınavlardan biriyle karşı karşıya kalmıştır. Rüyasında oğlunu kurban ettiğini görmüş ve Nebiler'in rüyalarının vahiy niteliğinde olduğu ve gerçekleştirilmesi gerektiği bilinciyle hareket etmiştir.

"Böylece (çocuk) yanında koşabilecek çağa erişince (İbrahim ona) "Oğlum! Gerçekten ben seni rüyamda boğazlıyorken gördüm. Bir bak, sen ne düşünüyorsun" dedi. (Oğlu İsmail) Dedi ki: "Babacığım, emrolunduğun şeyi yap. İnşaÂl-lah, beni sabredenlerden bulacaksın"¹⁵

Allah-u ekber! Hem baba hem oğulda ki bu teslimiyet nasıl bir teslimiyettir! Hiç düşündünüz mü, kendinizi onların yerine koydunuz mu? Yani nasıl olsa koç gelir kurtuluruz da demiyorlar. Demek ki bir çocukta

¹¹ (21/Enbiyâ 58)

¹² (21/Enbiyâ 60)

¹³ (21/Enbiyâ 68)

¹⁴ (21/Enbiyâ 69)

¹⁵ (37/Sâffât 102)

bile bu teslimiyet görülebilir. Yeter ki yetiştiren iyi bir örnek olup, kulluk bilincini ve ahlâkını verebilsin.

Çocuklarımıza Neyi Vasiyet Edelim?

Vasiyet, bilinçli bir Müslüman için hayati öneme sahiptir. Ölüme yaklaşırken mal ve mülkün nasıl kullanılacağına dair geçici talimatlar yerine, çocuklara hak ve adaletle ilgili, kalıcı ve etkili sözler bırakmayı tercih ederler. Bunun örneğini de Yakub'da (as) görüyoruz: **"Yoksa siz, Yakub'un ölüm anında, orada şahidler miydiniz? O, oğullarına: 'Benden sonra kime ibadet edeceksiniz?' dediğinde 'Senin ilahına ve ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın ilahı olan tek bir ilaha ibadet edeceğiz; bizler ona teslim olduk' demişlerdi."**¹⁶

Çocuklarımıza Neyi Nasihat Edelim?

Çocuklarımıza ilk olarak tevhide yani sadece Allah'a ibadet etmeyi öğretmeliyiz. Fatiha Suresi'ni düşündüğümüzde, 'yalnız' kelimesinin önemi ortaya çıkar; zira insanlar sıklıkla Allah ile birlikte başkalarına da ibadet etme eğilimindedirler. İbadetin gerçek anlamını bilmedikleri için, başkalarına yapılan ibadetin farkında olmayabilirler. Bu nedenle, ibadetin neyi kapsadığını ve neyi kapsamadığını öğrenmek ve öğretmek bizim sorumluluğumuzdur.

"Hani Lokman oğluna öğüt vererek şöyle demişti: "Yavrum! Allah'a ortak koşma! Çünkü ortak koşmak elbette büyük bir zulümdür."¹⁷

İmanı koruyabilmek için ise şirki öğretmek zorundayız. Çünkü kötülüğü bilmeyen kötülüğe düşecektir. Şirkin ebedi cehenne me götürdüğünü öğrenen gençlik ise Rabbine şirk koşmamayı hayatının en önemli gayesi edinecek ve bu doğrultuda bir hayat

sürecektir. Nice gençler hayatın ilk sırasına işi, parayı, kariyeri koymuştur da şirke aldirmeden, şirkin içinde yuvarlanarak bir hayat sürmektedir. Bu hayat tam bir pişmanlıktır, tövbe edilmediği takdirde pişmanlıkla bitecektir.

"İnsana da, anne babasına iyi davranmasını emrettik."¹⁸

Anne ve baba, bir Müslüman için cennetin kapılarını aralayan kıymetli varlıklardır. Onların sevgisi ve emekleriyle büyür, hayata hazırlanırız. Onların sayesinde/vesilesiyle bu dünyaya gelmişizdir. Yaşandıklarında onların rızasını kazanmak, bizler için sadece bir vefa borcu değil, aynı zamanda cennete giden yolda atılan adımlardır. Kimin anne ve babası yanında yaşlanıp da rızalarını kazanmazsa burnu yerde sürtülsün diye Nebi'nin (sav) bedduası vardır. Bu bedduaya maruz kalmamak için anne ve babanın rızaları gözetilmeli, iyilik edilmelidir.

"Yavrum! Şüphesiz yapılan iş bir hardal tanesi ağırlığında olsa ve bir kayanın içinde yahut göklerde ya da yerin içinde bile olsa, Allah onu çıkarır getirir. Çünkü Allah en gizli şeyleri bilendir, (her şeyden) hakkıyla haberdar olandır."¹⁹

Seyyid Kutub der ki: "Konu Lokman'ın oğluna öğüt verirken söylediklerinin aktarımında ilerlerken, bir de bakıyoruz ortaksız Allah'a iman yaşanacağı konusunda aklın kuşku duymadığı ahirete kesin inanç ve hardal tanesi ağırlığında da olsa hiçbir şeyi gözden kaçırılmadan hesaplanıp verilecek ahiretteki karşılığın adilliğine güvenin insanın iç dünyasında yer etmesinin ardından, ara ara inancın gerektirdiği adımları da atmaktadır... Bir sonraki adım

¹⁶ (2/Bakara 133)

¹⁷ (31/Lokman 13)

¹⁸ (31/Lokman 14)

¹⁹ (31/Lokman 16)

ise namazla Allah'a yönelme, Allah'a çağırmak için insanlara yönelme ve davetin geçireceği, karşılaşılması kaçınılmaz olan sorumluluk ve zorluklara sabırdır!"

"Yavrum! Namazı dosdoğru kıl. İyiliği emret. Kötülükten alıkoy. Başına gelen musibetlere karşı sabırlı ol. Çünkü bunlar kesin olarak emredilmiş işlerdendir"²⁰

Ey oğul! Namazsız bir hayatın olmasın. Namazda nasıl ki Allah'ın huzurundasın, namaz dışında da Allah'ın gözetimi altında olduğunu bil. Namazın hakkını ver, gaflet içinde, üşenerek, Allah'ı pek az anarak namaz kılma. Namazın vaktini geçirme... Yani namazı ikame et, ayağa kaldır. Bilelim ki namazsız bir hayat, hayat değildir; ölümdür. Allah'ın gazabını gerektiren, cehennem götüren yollardan bir yoldur. Bu sebeple hem kendimiz hem de ailemize namazı emretmek zorundayız.

Ardından ise iyiliği emredip kötülükten nehyetmeyi öğretmemiz isteniyor. Yani çocuklarımız sadece kendilerini ıslah etmeyecekler, kurtulabilmek için insanları hayra da çağıracaklar, sonra başlarına gelene sabredebcekler. Sünnetullah böyledir. İnsanlara cennetin yolunu gösterirken cehennemden de uzak tutmak gerekmektedir. Doğrusu bunlar azm'il umûr'dur. Yani azmedilecek işlerdir, zor işlerdir.

"Küçümseyerek surat asıp insanlardan yüz çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme! Çünkü Allah hiçbir kibirleneni, övüngeni sevmez."²¹

Ey oğul! Allah, insanlara tepeden bakanları, küçümseyenleri sevmez. Bu haslet yüzünden Allah'ın sevgisinden mahrum kalırsın. Kendini üstün görerek, bir nane sanarak haddi aşanlar, insanlar tarafından da sevilmez. Bu kibrin alametidir. Kibir ise

kişiyi cennetten alıkoyar, cennetin kokusunu dahi alamaz. **"Kalbinde zerre kadar kibir bulunan kimse cennete giremeyecektir."**²²

"Yürüyüşünde tabii ol. Sesini alçalt. Çünkü seslerin en çirkini herhalde eşeklerin sesidir!"²³

Ey Oğul! Asla gururlu, kibirli yürüme; sözde takva yürüyüşü yaparak omuzları düşmüş, bitkin, iki büklüm de yürüme; mutedil ol. Bağırıp çağırarak insanlarla konuşma, sesini alçalt. İnsanların gözünü korkutmak, küçük düşürmek, üzme, rencide etmek, kabadayıcı sindirmek için bağırma. Çünkü seslerin en çirkini bağırıp çağıran eşeklerin sesidir.

Gençlik, bir toplumun geleceğidir. Bu geleceğin inşasında, İslam'ın temel değerlerine bağlı, ahlâklı, bilgili ve donanımlı bireyler yetiştirmek büyük önem taşır. Çocuklarımızı, Allah'a ve Resulüne itaat eden, hayırlı işlere koşan, toplumuna faydalı bireyler olarak yetiştirmek, biz ebeveynlerin en önemli görevidir. Onları, dünyalık değerlerin peşinde koşmak yerine, ahiret hayatına hazırlık yapmaya teşvik etmeliyiz. Unutmayalım ki, en büyük miras, maddi servet değil, çocuklara kazandırılan güzel ahlâktır. Bu minvalde hareket ederek, hem kendimize hem de nesillerimize hayırlı bir gelecek inşa edebiliriz.

Allah'ım! Ey büyük Rabbim! Bizleri her daim Sana kulluk eden kullarından eyle. Unutup gaflet eden, ömrünü bir hiç uğruna heba edenlerden eyleme. Eşlerimizi ve çocuklarımızı bizlerin gözlerinin aydınlığı kıl. Bizleri cennette birlikte eyle.

Allahumme âmin.

²⁰ (31/Lokman 17)

²¹ (31/Lokman 18)

²² (Müslim)

²³ (31/Lokman 19)

Kalem Suresinden Dersler – 2

Salih Bağırgan

Allah, (cc) bu sureyi indirdiği dönemde Rasulullah'a (sav) müşriklerin kötü ahlaklarını ortaya koyarak onlara itaat etmemesini istemiştir. Ayette geçen Müşriklerin kötü sıfatları şunlardır:

Birinci Sıfat: Yeminlerin Sıklığı

Yeminlerin sık olması, yemin edilen şeye karşı bir tür hafife alma ve cüret göstergesi olarak değerlendirilir. Bunun alışkanlık haline gelmesi, yalan yemin etmeye yol açabilir. Bütün bunlar, dinimizde kınanmıştır. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: **"Ve Allah'ı yeminlerinize bir bahane yapmayın"** ¹ ve **"Yeminlerinizi koruyun."** ²

Ebu Katade el-Ensari'den rivayet edilmiştir ki, Rasulullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: **"Sizi yeminlerin sıklığından sakındırırım; çünkü yemin, insanın malını artırır, sonra onu eksiltir."** ³

İkinci Sıfat: Aşağılama

"Her çok yemin eden alçaklığa uymayın" ⁴ bu ayette "alçak" kelimesi, yalancı, günahkâr, aciz ve kötü davranışlarda bulunan kimse olarak açıklanmıştır.

Üçüncü Sıfat: İftira Etme

İftira, insanların onuruna saldırmak ve onlara eziyet etmek anlamına gelir. Aynı zamanda gıybet olarak da tanımlanabilir; çokça gıybet eden kişi iftiracı olarak adlandırılır. İftira, kötü ahlakın bir parçasıdır ve bunun sahiplerine ceza verileceği bildirilmiştir. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: **"Her iftiracıya ve gıybet edene yazıklar olsun!"** ⁵

Enes bin Malik (ra) şöyle demiştir: "Resulullah (s.a.v) miraç gecesi, bakır tırnaklarla yüzlerini ve göğüslerini çizen bir kavmin yanından geçti. 'Bunlar kimdir, Ey Cebrail?' diye sordum. Cebrail, **'Bunlar insanların etini yiyen ve onların onurlarına saldıranlardır'** dedi." ⁶

Dördüncü Sıfat: Gıybet Yayma

Ayetin devamında **"Gıybet eden ve gıybeti yayan"** ⁷ ifadesi geçmektedir. İnsanlar arasında fesat çıkarmak amacıyla gıybet yaymak, kötü bir davranış olup erdemli bir ahlakla bağdaşmaz. Bu nedenle dinimiz bunu yasaklamış ve kabir azabının sebeplerinden biri olarak değerlendirmiştir.

İbn-i Abbas (ra) şöyle demiştir: "Rasulullah (sav) iki kabirden geçerken **'Bunlar azap çekiyor'** dedi. **'Bunlar büyük bir suçtan azap çekmiyorlar ama bu büyük bir suçtur. Biri gıybet yapıyordu, diğeri ise idrarını yaparken örtünmüyordu.'**" ⁸

Beşinci Sıfat: Hayırdan Mahrum Bırakma

Hayırdan mahrum bırakma, burada malı cimrilik ve açgözlülükle sıkı tutmak olarak yorumlanmıştır. Aynı zamanda, ihtiyaç sahiplerine ulaşan her türlü hayrı engelleme anlamına da gelir ki bu, sahibinin kınanması için yeterlidir. Zorunlu hakların ve hayırlı mali işlerin engellenmesi, insanın en kötü ahlaklarından biridir. Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur: **"İki özellik, müminde bir arada bulunmaz: Cimrilik ve kötü ahlak."** ⁹

¹ (2/Bakara 224)

² (5/Maide 89)

³ (Müslim)

⁴ (68/Kalem 10)

⁵ (104/Hümeze 1)

⁶ (Ebu Davud)

⁷ (68/Kalem 11)

⁸ (Buhari)

⁹ (Buhari)

İnsanların hayırdan mahrum bırakılması, kötü bir ruh halini yansıtır ve bu durum, sahibini başarısız kılar. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: **"Hayır işleyin ki kurtuluşa erersiniz."**¹⁰

Altıncı Sıfat: Zulüm

Zulüm, insanların mallarına, canlarına ve onurlarına saldırmak anlamına gelir.

Bu, büyük bir zulüm ve nefret edilen bir ahlaktır. İnsanlar, doğaları gereği kendilerine saldıranları sevmezler ve haklarına tecavüz edenlerden nefret ederler.

Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur: **"Müslüman, diğer Müslümanların dilinden ve elinden güvende olduğu kişidir."**¹¹

Yedinci Sıfat: Günah İşleme Sıklığı

Bu sıfata sahip olan kişi, işlemediği bir günah bırakmaz. Bu durum, insanın ahlaki çöküşünün ve edep düşüklüğünün en yüksek seviyesidir.

Bu üç sıfat hakkında Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: **"Hayırdan mahrum bırak, zalim ve günahkâr."**¹²

Sekizinci Sıfat: Sertlik, Kaba Davranış, Kötü Ahlak ve Sert Tabiat

Bu kötü sıfat, her türlü kötülüğü yapmaya yönlendirir ve sahibini cehenneme sürükler.

Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur: **"Size ateş halkını bildireyim mi? Dediler ki: 'Evet.' O da: 'Her biri kaba, gururlu ve büyüklük taslayan kişidir.'" ¹³**

Dokuzuncu Sıfat: Kötülükte Şöhret

Bu sıfat, insanın kötü davranışları alışkanlık haline getirip bunları açıkça sergilemesiyle ortaya çıkar; öyle ki, o insan anıldığında insanların aklına kötülük gelir.

Bu, Müslümanlar arasında kötü bir ün olarak kabul edilir ve kurtuluştan, hayırdan uzaklaşmanın bir işaretidir.

Rasulullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: **"Ümmetimin tamamı sıhhatte ve afiyettedir ancak açığa çıkaranlar müstesna. Açığa çıkarmanın örneği, bir adamın gece bir günah işlemesi ve Allah onu örttüğü halde sabah olduğunda, 'Filan, dün şöyle yaptım' demesidir. Oysa gece Allah onu örtmüştü."**¹⁴

Bu durum, Allah katında günahlarını gizleyen kişinin durumu ile açıkça kötülük yapan kişi arasında büyük bir fark olduğunu gösterir.

İyi ve Kötü Sıfatlar

Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur: **"Sizlere en hayırlılarınızı bildireyim mi? 'Evet' dediler. O da 'İnsanlar onları gördüğünde Allah'ı hatırlayanlardır.' Peki, en şerhilerinizi bildireyim mi? 'Evet' dediler. O da 'Dedikoducular, dostlar arasında fitne çıkaranlar ve masum insanlara zorluk çıkaranlardır.'" ¹⁵**

Bu son iki sıfat için de Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: **"Sonrasında zalim ve hüsranda olan."**¹⁶

Ey Allah'ın kulları, Allah nasıl da Resulünü savunmuş ve onun güzel ahlakını ortaya koymuş, düşmanlarının kötü ahlaklarını teşhir etmiştir. O halde, Allah'ın rahmeti üzerine olsun, Peygamberinizin ahlakına sıkı sıkıya sarılın ve onunla örnek alın. Bolca yemin etmekten, alçaltıcı davranışlardan, hayırdan mahrum bırakmaktan, zulmetmekten, günahlara devam etmekten, dedikodu yapmaktan, kötülükte şöhret edinmekten ve gıybet etmekten kaçının; çünkü bunlar kötü ahlaklar ve kınanan, nefret edilen özelliklerdir.

¹⁰ (22/Hac 77)

¹¹ (Tirmizi)

¹² (68/Kalem 12)

¹³ (Buhari)

¹⁴ (Buhari)

¹⁵ (Ahmed bin Hanbel)

¹⁶ (68/Kalem 13)

Bu surede Allah (cc) Efendimiz Muhammed (sav) ile ilgili üç önemli hususu zikretmektedir.

Birinci Husus: Şirk koşanların, Peygamberimizin (sav) davetine icabet etmemeleri için öne sürdükleri mazeretlerin geçersizliğini açıklamak. Zira Peygamberimiz, davetinde onlardan herhangi bir maddi menfaat istememiştir. Allah Teala şöyle buyurmuştur: **"Yoksa onlardan bir ücret mi istiyorsun da onlar borç içinde sıkışmışlardır?"**¹⁷

Peygamberimiz, onları Allah'a davet etmiş ve bu çağrısından herhangi bir karşılık beklememiştir. Daha önceki bütün peygamberlerin de kavmine söylediği gibi: **"Benim sizden herhangi bir ücret istemiyorum. Ücretim yalnızca âlemlerin Rabbi'ne aittir."**¹⁸

İkinci Husus: Allah (cc) Resulüne, şirk koşanlara davet etmeye devam etmesini, onlara karşı sabırlı olmasını ve sabretmesini emretmiştir. Onların davetine karşı ilgisiz kalmalarından dolayı bıkmaması gerektiğini belirtmiştir; tıpkı Zünnun'un (Yunus) sabırsızlık gösterdiği gibi.

Allah Teala şöyle buyurmuştur: **"Rabbinin hükmüne sabret ve balığın sahibi gibi olma! O, kederlenmiş bir haldeyken Rabbine dua etti. Eğer onu, Rabbinden bir nimet yakalamış olmasaydı kahrına uğrayarak çölde atılı kalırdı."**¹⁹

Peygamberimiz (sav) bu emri yerine getirmiş, sabretmiş, davet etmeye devam etmiş ve kendisine yapılan eziyetlere katlanmıştır; nihayet Rabbinden kesin bir zafer gelmiştir.

Üçüncü Husus: Şirk koşanların, Peygamberimize karşı duydukları öfke ve kin, o kadar büyüktü ki, Kur'an okuduğunu duyduklarında ona gözleriyle zarar vermek istediler; eğer Allah onu onlardan korumamış olsaydı. Bu da göz değmesinin gerçek olduğunu gösterir; insanlar arasında bu durum yaygın olarak bilinir.

Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur: **"Allah'a sığın; zira göz değmesi haktır. Eğer bir şey, kaderi geçseydi göz değmesi geçerdi."**²⁰

Özetle;

Sure, Peygamberimizin aklını yitirdiğini reddederek başlamış ve onun büyük ahlaka sahip olduğunu, bunun da akıl kaybıyla çeliştiğini belirtmiştir. Aynı zamanda, ona Kur'an ile gelen her şeyin birer öğüt ve hatırlatma olduğunu vurgulamıştır. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: **"İnkâr edenler, seni gözleriyle devirmek isterler; Kur'an'ı işittiklerinde: 'O, kesinlikle bir delidir.' derler. Oysa o, âlemler için bir hatırlatmadır."**²¹

Ey Allah'ın kulları, Peygamberimizin Allah katındaki yüceliği büyüktür; Allah, onu savunmuş ve onun güzel ahlakını belirtmiştir. O halde biz de onu savunmalı, güzelliğini ve erdemlerini yaymalıyız. Ayrıca düşmanlarının kötü ahlaklarını da karşılaştırmalıyız; zira her şey karşıtlıklarla belirginleşir. Ve Peygamberimizin bu büyük dini tebliğ ederken gösterdiği sabır ve fedakârlıkların değerini idrak etmeliyiz; bu din, bizlere saf ve eksiksiz bir şekilde ulaşmıştır.

Ve'l-hamdu lillahi rabbil alemin.

¹⁷ (68/Kalem 46)

¹⁸ (26/Şuara 109)

¹⁹ (68/Kalem 48-50)

²⁰ (Müslim)

²¹ (68/Kalem 51, 52)

Takva

Küfür Diyarına Hicret Etmek

Hüseyin Oral

İslam dininin bazı hükümleri vardır ki günümüzde bu hükümleri anlamak için, yüzyıllar öncesinde o hükümlerin yaşam sahasında tatbik edildiği dönemleri gözümüzde canlandırmamız gerekmektedir.

Geride kalan yüzyıllar boyunca İslam ümmetinin gerilemiş olması, dinine ait değerlerin tamamının tağutlar tarafından yok edilerek İslam'ın yaşanacağı bir kara parçası bırakılmamış olmasından dolayı, İslam'ın hâkim olduğu bir ülkede yaşamamış olan Müslümanlar için önce bir İslam ülkesi canlandırıyor sonra da anlatmak istediğimiz konuyu geçmiş dönemlere ait durumlar üzerinden izah etmek zorunda kalıyoruz.

Bu yazımda üzerinde duracağım konu küfür diyarına hicret etmenin hükmü ile alakalı olduğu için öncesinde böyle bir giriş yapmak her ne kadar üzücü olsa da maa-lesef gerekli... Müminler hakikatini gerçekleştiremedikleri şeyin hayali üzerinden dinlerine ait hükümleri öğrenmek zorunda kalıyorlar. Şimdi kendimizi hayal âlemimizde oluşturduğumuz İslam ülkesine götürelim. Oradan nesiller boyu yaşıyormuş gibi kabul edelim de şu meseleyi bir anlamaya çalışalım.

İslam ülkesinde yaşayan bir mü'min İslam'ın hâkim olmadığı ülkelere gidebilmesi için öncelikle şeri bir gerekçesi olması gerekir. Şeri bir gerekçesi veya gitmesini mübah kılan bir sebebi olmadıkça kendisini dini ve dünyası açısından bir takım tehlikelere maruz bırakacağından küfür beldelerine gitmesi caiz olmaz. Müminin küfür ülkelere gitmesi bazı zorunluluklar dolayısıyla veya İslam ülkesinde imkân bulamadığı bazı tıbbi tedavi gibi mecburiyetlere dayalı olmalıdır ki caiz olabilsin. Diyelim ki bir mümin geçerli sebeplerden dolayı bir küfür ülkesine gidiyor, bu durumda yine bazı şartlar dâhilinde gitmesi gerekir ki bu şartlardan bazıları şunlardır:

Dinini ve nefsinin fitnedenden koruyabilmesi, imanını gerektiği gibi muhafaza edebilmesi için gerekli dini bilgilere ve takvaya sahip olmalıdır ki şehvetine yenik düşmesin, şüphe ve dalalet ehlinin etkisi altına girmesin. Kendini bu konularda yetiştirmemiş bir müminin karşılaşacağı ilk imtihanda, ahiretini yok edecek imani bir tehlikeyle karşı karşıya kalması halinde direniş göstermesi beklenemez. Arzularının esiri olup kulluk vazifelerinden uzaklaşması gibi bir duruma düşmesi kendisinin felaketi olur.

Küfür diyarına gidebilmenin ikinci şartı ise işini bitirdikten, tedavisini olduktan veya görevini tamamladıktan sonra hemen İslam diyarına geri dönmesidir. Orada kalmaya devam etmesi kendisine haram olduğu için hemen geri dönmelidir. İslam ülkesinin bir mensubu olan mümin kendi ülkesi tarafından daima koruma altındadır. Aslen İslam kulların akıl, can, din, ırz ve nesil emniyetini amaçladığı için İslam'ın devleti de aynı korumaları sağlamakla yükümlüdür.

Üçüncü şartı ise küfür ülkesine giden bir mümin her halükarda dinini izhar etmeli, açıkça dininin gereklerini yerine getirebilmelidir. Tevhid akidesini gizlemeye ihtiyacı duymamalı, namaz, oruç gibi ibadetlerini yerine getirirken kimseden çekinmemelidir. Gittiği küfür ülkelerinde ibadetlerini yerine getirmesine müsaade edilmez, küfür meclislerine çağırılıp küfür veya haramlar işlemeye mecbur tutulur, itiraz etmeye güç yetiremeyeceği küfür veya haramlarla karşı karşıya kalması gitmeden belli olursa gitmesi kesinlikle haram olur.

Müslümanların içinde yaşadıkları küfür ülkelerinden dinlerini rahatça açığa vuramayacakları başka küfür ülkelerine göç etmesi, yaşadığımız asrın büyük dini sorunlarından biri olarak bile görülmemektedir. Kendi ülkelerinde hak ettikleri konumlara getirilmeyen, malları, emekleri gasp edilen uyduruk gerekçelerle hapsedilen nice Müslümanlar vardır ki bin bir hayalle Avrupa, Amerika gibi batı ülkelerine gitmişler yerleşmişlerdir.

Kendilerini gittikleri ülkeye uyum sağlamak zorunda hissetmeleri, o ülkede konuşulan dili öğrenmeleri, yaptıkları işten para kazanıp memleketlerine para göndermeye başlamaları yıllarına mal olmuştur. Bu arada çocukları büyümüş çoktan o küfür ülkesinin kreşlerinde sonra da kolejlerinde tıpkı bir gavur gibi yetiştirilme sürecini tamamlamışlardır. Bir traktör parası kazanıp geri gelmek üzere başlayan küfür ülkesine gidip gelme hayalleri yitip gitmiş artık bağlandıkları gizli ve açık bağlardan nasıl kurtulabiliriz sorularına dönüşmüştür. Gerçekte kırılması gereken kalın zincirlere dönüşen bu soruların hiçbir zaman cevabını verenler çıkmamıştır. Kendilerini ve evlatlarını küfür ve şirkin bataklığından kurtarıp dinini yaşayabileceği başka bir küfür diyarına dönenlerin sayısı ne kadar da azdır. Başta aklımızda canlandırarak izah etmeye çalıştığımız meselenin günümüz dünyasındaki gerçekleri işte böylece yüzümüze çarpmaktadır.

İslam'ın diyarını yüzyıllardır yitirmiş İslam ümmeti kirli elbiselerden en az kirli olanı üzerine geçirmeye gayret eden birisi gibi küfür diyarları arasından kendine diyar seçmeye mecbur kalmıştır. Bu mecburiyet yine de müminlerin gözetmek zorunda olduğu bir mecburiyet olmuş, küfrün yeryüzündeki azgın temsiliyi üstlenen beldelerde tedavi olmak zorunda kalan müminler en azından

bazı ibadetlerini özgürce yapabilecekleri, imani düşüncelerini daha rahat ifade edebilecekleri alternatif ülkelerin arayışına girmişlerdir. Daha üstün mevki peşinde olanlar daha fazla kazanma hırsına düşenler, dinini ve kulluk vazifelerini önemsemeden hayvani zevklerini tatmin arayışında olanlar ise zaten bu ülkelere kapağı atmak, içkinin, fuhsun ötesindeki aşağılık zevklerle tatmin olmaya çalışmaktadırlar. Daha ötesinde ise kendilerini cinsiyet değiştiren uyuşturucu batağına düşen insanlık dışı zevklerin yanı sıra ateistlerin, deistlerin hatta satanistlerin şeytana tapınma ayinlerine katılan aşağılıklarla beraber buluyorlar.

Yüzyıllardır daha rahat yaşam uğruna ömürlerin tüketilmesi makam mevki uğruna feda edilen gençlikler ve onların ardından gelen nesiller İslam'ın yaşanacağı bir ülkenin varlığından söz etmeyi hayal âleminden dışarı çıkaramıyor. Cihad terk edildiği sürece İslam hâkimiyetine doğru ufukta bir nokta gibi de olsa ışığın görünmesine mani oluyor. Konunun tam burasında Rasulullah (sav)'in şu hadislerini hatırlamak ne kadar da doğru olacaktır.

Abdullah b. Ömer (rhuma) Rasûlullah (sav)'i şöyle buyururken dinlediğini haber vermiştir:

“İyne yoluyla alışveriş yaptığınız, öküzlerin kuyruğuna yapıştığınız, tarımı seçtiğiniz ve cihadı terk ettiğiniz zaman Allah size öyle bir zillet musallat eder ki dininize dönünceye kadar onu üzerinizden atamazsınız.”¹

¹ (Ebu Davud, 3462.)

Sevban (ranh)'tan rivayet edildiğine göre Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: **"Yakında kafir millet ve toplumları yemek yiyenlerin bir sofra etrafında toplandıkları gibi sizinle savaşmak için birleşip toplanacaklar."** Bir kimse "O gün biz sayı olarak az mı olacağız?" diye sordu. Rasulullah (sav) **"Hayır siz o gün kalabalık ve çok olacaksınız fakat selin önündeki çer çöp gibi zayıf olacaksınız. Allah (cc) düşmanlarınızın kalbinden sizden korkma hissini sökü� çıkaracak ve sizin kalbinize de vehn atacaktır"** buyurdu. Yine bir kimse "Vehn nedir ey Allah'ın Rasulü?" diye sorunca Rasulullah (sav) **"Vehn; dünyayı aşırı sevmek ve ölümden hoşlanmamaktır"** buyurdu."²

Cihadın terki bir günah olması yanı sıra ardından kâfirlerin diyarlarında yaşama günahını da doğurmuştur. Ardından dünyaya düşkünlük, lükse aşırı meyledilmesi, alışverişlerde helal haramın hiçe sayılması, Müslümanların korkusunu kâfirlerin kalbinden tamamen sökü� çıkarmıştır. Özellikle Yahudilerin oluk oluk kan dökmeleri de bundandır. İlerleyen yıllarda daha ne kadar kan döküleceği, cihadı terk eden ümmetin hangi belalara gark olacağı artık bir tahmin değil yaşadığımız gerçekler olarak gözler önündedir.

Bugün dünya ülkeleri arasında kendini İslam ülkesi olarak tanıtan bazı ülkeler arasında öne çıkan birkaç ülke vardır ki bu ülkeler Arap yarımadası üzerinde yer almalarına rağmen dünyanın küfür düzenine hizmet etmeye, varlıklarını bu düzene feda etmeye devam ediyorlar.

Rasulullah (sav) **"Müşrikleri Arap yarımadasından çıkarın."**³

Başka bir hadiste **"Arap yarımadasında iki din bırakılmaz"**⁴ diye buyurmuştur.

Arap yarımadası diye Rasulullah (sav)'in kastettiği bölge bugün haliç (körfez) devletleri diye bilinen bölgedir. Sünnetle sabit olan bu hükme göre bu bölgelerde müşriklerin barındırılmaması gerekir. Buralar İslam orduları tarafından fethedildiği andan itibaren tekrar müşriklerin eline terkedilmemeli dahası müşriklerin buralarda barınmasına müsaade edilmemelidir. Rasulullah (sav) hayatta iken buralar müminlerin ikamet edeceği belgeler halinde Rasulullah (sav) tarafından içinde müşrikler barındırılmamak kaydıyla İslam diyarı kılındı.

Ayrıca Rasulullah (sav) "Yahudileri ve Hristiyanları Arap yarımadasından çıkaracağım, ta ki orada sadece Müslümanları bırakacağım" diye buyurarak bu hükmün kesinliğini ifade etti. Bu hükme göre kâfir veya ehli kitaptan Liberalist, Rafizî, Laik, Siyonist kim olursa olsun bu beldelerde yerleşmeleri aslen haramdır. Şu anki yerleşenlerin kimler olduklarına bakılırsa haki ki müminler hariç bütün küfür ve şirk toplumlarının üstün bir konumda yerleştikleri görülür. Haçlıların, Rafizilerin ve laiklerin her birerlerine ait askeri üstler yerleşim alanları, şehirleri ve kasabaları vardır. Radyo ve televizyon yayınları gazeteler dergiler ve sayılamayacak kadar faaliyetleri icra ederek bu bölgeleri ellerinde tutuyorlar. Hristiyanlar haliç bölgesinin içerisinde son dönemde Medine-i Münevvere'ye bile kilise açarak bölgedeki otoritelerini sağlamlaştırma yolundadırlar.

² (Ebu Davud, 4297)

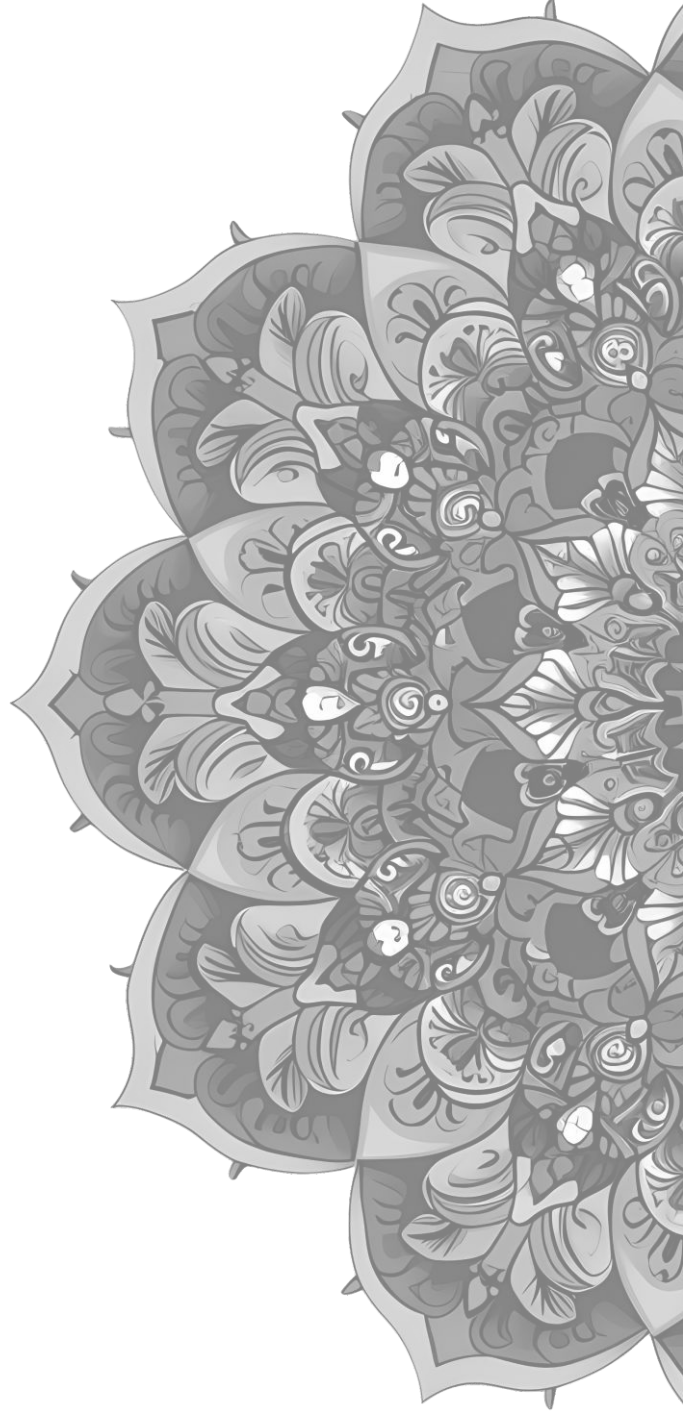
³ (Müslim, 1637.)

⁴ (Müsned, 2/395.)

Arap yarımadasında küfür idarelerinin kurulması, içerisinde yaşayanların kurulan küfür devletlerine sahip çıkarak benimsemeleri, onlara velayet ilişkisinde bulunmaları, küfür önderlerini kendilerine emir, halife, şeyh gibi unvanlarla baş edip kendilerini onların bekası için dua eden tebalar konumuna getirmeleri, kendi küfürlerini ikrarla birlikte Rasulullah (sav)'in "müşrikleri o bölgelerden çıkarın!" emrine de ayrıca bir muhalefet anlamına gelir. Bundan daha ötesi ve en çirkini yarımada içerisinde müşrik ve kafir düzenlerin kurulmasına ses çıkarmayan aksine onaylayıp kurulan küfür düzeni içerisinde kendine makam ve mevki devşirmeye çalışan âlim kisvesindeki belamlardır. Kendilerinin Kur'an ve Sünnet yolundan sapmaları yetmezmiş gibi bir de halkların emir, şeyh, ve halife görünümlü deccallara bağlılıklarını sağlamışlardır. Her şeyden haberdar olmalarına rağmen hakikatleri anlatmaktan çekiniyor, deccallerine bağlılık örneği sergiliyor, söz konusu yeryüzündeki mustazaf müminler olunca terörize etmekten hiçbir zaman geri kalmıyorlar. Bazı hakikatleri söylemeleri kendilerinden beklecek olsa üzerlerindeki diktatör deccallerin zulmünden çekindiklerini ifade edecek kadar alçalıyorlar. İşte bunlar aşağıdaki ayette fitneye düştükleri belirtilen kimselere ne kadar da benziyorlar.

"Allah bir kimseyi şaşkınlığa (fitneye) düşürmek isterse, sen Allah'a karşı, onun lehine hiçbir şey yapamazsın. Onlar, Allah'ın kalplerini temizlemek istemediği kimselerdir. Onlar için dünyada rezillik vardır ve ahirette onlara mahsus büyük bir azap vardır." (Maide, 41)

Müminlerden kendilerini bu duruma düşürenlerden dinini öğrenmesi düşünülemez. Halleri Yahudi, Hristiyan, haham ve rahiplerin halinden daha da kötüdür. Onların tuzaklarına düşmekten Allaha sığınırız.

Allah Amaçsız Hiçbir Şey Yaratmadı

Ayşe Ebrar

“Biz göğü, yeri ve ikisi arasında olan şeyleri oyun ve eğlence olsun diye yaratmadık.”¹

Değerli Kardeşim! Eğer bizler hayatın varoluş amacını anlamak için gerçekçi ve ciddi olarak yerlere, göklere ve ikisi arasında yaratılmış olan şeylere düşünüp tefekkür ederek bakmış olsaydık sırf oyun ve eğlence olsun diye yaratılmadığını anlardık. Rabbimiz olan Allah (cc) Kur'an-ı Kerim'in bir çok ayetinde bunu vurgulamış ve kullarının bu konuda düşünüp öğüt almalarını istemiştir.

“Biz gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri oyun ve eğlence olsun diye yaratmadık. Biz bunları gerçek bir sebep ve hikmete bağlı olarak yarattık ancak insanların çoğu bunu bilmezler.”²

Sanki Rabbimiz, “Ey dünyaya oyun ve eğlence olsun diye gelmiş gibi yaşayan kullarım! Siz bu hayatı basite alsanız bile ben bu hayatı ve yeryüzündeki her şeyi ciddi bir amaç için yarattım” buyurarak aklını kullanan kullarına öğüt veriyor.

Ne kadar yazık ki Rabbimizin vahyi ve kevnî ayetlerini anlamaya ve düşünüp öğüt almaya çalışmayanlar, hayatı boş ve amaçsız bir şekilde, yaptıklarının ciddi bir sonucu olmayacak ve ne yaparlarsa yapsınlar yanlarına kar kalacakmış gibi yaşıyorlar. Yaptıklarının sonucuna dair sorumluluk almaya yanaşmayan bir hâl ile hayatı sorumsuzca yaşayanlar, Allah'ın yarattığı gökleri, yeri ve kendilerine verilen nimetleri canlarının istediği gibi kullandıktan sonra hesaba çekilmeden yok olup gidecekleri mantığı ile bakıyorlar.

Günümüzdeki bir çok kişi de Rasulullah (sav)'in gönderildiği zamanındaki insanlar gibi Allah'ı (cc) yaratan bir Rabb olarak kabul ettikleri halde o yaratıcıya karşı bir sorumluluk duymuyorlar.

“Onlara, 'Gökleri ve yeri kim yarattı, Güneş'i ve Ay'ı kim emrinize amade kıldı?' diye soracak olsan kesinlikle 'Allah!' diyecekler. O hâlde, nasıl oluyor da (tevhidden şirke) çevriliyorlar?”³

Bu insanlar her gün yerlerde ve göklerde mucize niteliğinde olan sayısız nice hayvanları, sebzeleri ve meyveleri görürler de bunların ne amaçla yaratıldığını ne yazık ki düşünmezler. Bütün bu nimetlerden istifade edip faydalanırken bu nimetlerin yaratıcısına dair bir sorumluluk hissetmezler. Bazı insanlar, hayatı ve bu hayatta sahip oldukları her şeyi kendilerine bahşeden Rabbleri adına yaşamak ve ölüncel hesabını vermek gibi bir düşünce ve akletme yetisini ortaya koymazlar. Rabbleri hesaba katmadan sanki bütün her şey onlara öylesine verilmiş gibi başıboş, nefislerinin peşinden koşarak sorumsuz bir hayat yaşarken Allah onları ansızın azap ile yakalayınca da “Eyvah bize! Biz yanlış yaptık” diye bu dünyada Allah'ın ayetlerine karşı nankörce yaşanmış bir hayatın pişmanlığını yaşayacaklardır.

“Eyvahlar olsun bize! Gerçekten biz büyük bir gaflet içerisindeymişiz. Aslında bizler kendimize zulüm ediyormuşuz.”⁴

Eğer insanlar dünyada Allah'ın vahyi ve kevnî ayetlerinden öğüt alarak onların verdiği mesajlar doğrultusunda bir hayat yaşamış olsalardı yerler, gökler ve ikisi arasındaki mâhlukatın eğlence olsun diye yaratılmadığını anlar ve ahirette bu duruma düşmezlerdi. Ve Allah'ın razı olduğu bir

¹ (21/Enbiya 16)

² (44/Duhan 38-39)

³ (29/Ankebût 61)

⁴ (21/Enbiya 97)

hayatı yaşarlardı. İçinde yaşadığımız muaz-
zam kâinat sadece insanların nefsanî arzu-
larının menfaat sahası olmak için yaratılmış
gibi her gün tükettikleri nimetlerin sahibini
hesaba katmadan yaşamazlardı.

Allah (c.c) Kur'an-ı Kerim'de **"Aklınızı kullanmayacak mısınız?"⁵, "...Yine de akıl erdirmeyecek misiniz?"⁶** gibi ayetler ile bizlere akıl ve düşüncenin öneminden bah-
seder. **"Biz göğü yeri ve ikisi arasındakile-
ri oyun olsun diye yaratmadık"**⁷ gibi ayet-
lerle de bizleri yaratan ve yaratılanların üze-
rinde düşünmeye sevk etmektedir.

İnsanoğlu Rabbinin emrettiği doğrultu-
da düşünseydi Rabbinden gelen nimetleri
bilir, sahip olduğu her şeye nimet olarak
bakardı. Bunlar, kalbi diri olan, Rabbinin ayet-
lerini tefekkür eden ve şükürlerini, nimetleri
saymakla/hatırlamakla ifa edenlerdir.

Nimetlerin farkında olmak o kadar
önemli ve faydalı bir ameldir ki Allah (c.c),
Resulüne bu ameli yapmasını emretmiştir.
Duha Suresi'nde Allah, Resulüne verdiği
nimetleri şöyle zikreder:

**"...O seni yetim bulup barındırmadı
mı? Şaşırmış bulup da yol göstermedi
mi? Seni fakir bulup zengin etmedi
mi?...Rabbinin nimetini anlat."**⁸

Bu ayet-i kerime her ne kadar Rasu-
lullah'a (sav) hitap etse de aslında hitap
bizedir. Bizler Rabbimizin nimetlerinin ne
kadar farkındayız, ne kadar anıyor ve zik-
rediyoruz? Etrafımızı sarmış olan Rabbi-
mizin önümüze serdiği sayısız nimetlerin
ne kadar farkındayız kendimize soralım.
Zira nimetlere karşı hâlimizi muhasebe,
nimeti vereni sevmeye ve ona şükretmeye
sevk eder.

Nankör müyüz, yoksa şükür ehli
miyiz? Eğer nimeti hatırlamaz ve nimeti
bilmezsek bu nimeti verene karşı büyük
bir saygısızlık ve nankörlüktür. Bu insanda
bile böyledir. Kendisine iyilik yaptığımız
kişilerin, yaptığımız bu iyiliği görmesini ve
anmasını isteriz. Görmeyip, bu iyiliği hiçe
sayarsak 'nankör' diye nitelendiririz. Hoşu-
muza gitmeyen durumu, Rabbimize karşı
sergilemek elbette doğru değildir.

Unutma kardeşim nimetin farkında
olmak onu vereni sevmeye ve ona kulluğa
sevkeder. Kulun Rabbine olan sevgisini
artıran durumlardan biri de Allah'tan
gelen nimetleri bilmesi ve farkında
olmasıdır. Kâinatın içinde insana sunulan
bütün nimetler –küçüğü-büyüğü ile-
Allah'tandır.

Nimeti bilmenin faydasına dair
Muhammed Salih el-Müneccid, Nefis Terbi-
yesi kitabında şunu söyler: "Kul nimeti bilir-
se bu sayede nimeti veren yüce yaratıcıya
ulaşır. Bu ise onu büyük bir gafletten kur-
tarır. Bu manaya Kur'an'ın birçok yerinde
rastlamak mümkündür. O halde insan bu
nimetlerin farkına varmalı ve nimetlere şük-
retmelidir. Kul nimetin farkına varırsa akıl;
nimet vereni araştırmaya başlayacaktır.
Eğer nimet vereni bulursa O'nu çok seve-
cektir. Eğer O'nu severse O'ndan talep
ettikleri konusunda ciddi davranacak ve
O'na şükredecektir. Böylece ibadet hasıl
olacaktır. Çünkü ibadet, nimet verene karşı
şükretmenin yegâne vesilesidir. Nimeti
veren de Allah (cc)'dır. Marifet, muhabbetin
kapsıdır. İşte böylece ibadet hasıl olacaktır."

Kul etrafındaki ve elindeki nimetleri
görebilmek için kâinatı, içindekileri, elin-
deki imkânları sürekli tefekkür etmelidir ki
bu tefekkür sonucunda sayısız nimetler
içinde olduğunu görüp şükre yönelelsin.

⁵ (21/Enbiya10)

⁶ (6/En'am 32)

⁷ (21/Enbiya 16)

⁸ (93/Duha 6-11)

"Görmediler mi ? Kendi ellerimizle yaptığımız (büyük ve küçükbaş) hayvanları, onların (menfaati için) yarattık. Onlar (bu) hayvanlara hükmediyor (faydalarına olacak işlerde kullanıyorlar)."⁹

Allah bütün varlığı dinî ve dünyevî sayısız hikmet, ibret ve sebeplerle yaratmıştır:

Dinî hikmet, insanın onların nasıl yaratıldığı üzerinde tefekkür ederek Allah'ı tanıması, O'na kulluk etmesi, O'nu zikredip şükretmesidir. Kâinat kadar geniş imtihan salonunda ve orada kendine sunulan imkânlar çerçevesinde imtihana tâbi tutulması, neticede ya kazananlardan veya kaybedenlerden olmasıdır. Nitekim ayet-i kerimelerde şöyle buyrulur:

"Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılışında, geceyle gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde akl-ı selim sahipleri için pek çok delil ve ibretler vardır."¹⁰

"Düşünüp öğüt almak, bir de Rabbin şükretmek isteyenler için geceyle gündüzü peş peşe getiren de O'dur."¹¹

Dünyevî hikmetine gelince, özellikle insanın dünya üzerinde yaşayabilmesi ve ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için bunlarda rakamlarla ifade edilemeyecek kadar faydalar vardır. Ayet-i kerimede şöyle buyrulur:

"O Allah ki, içinde gemiler O'nun koyduğu kanunlara göre akıp gitsin ve siz de O'nun lütfundan nasibinizi arayasınız diye denizleri sizin hizmetinize verdi. Umulur ki şükredersiniz. Ayrıca O, göklerde ve yerde ne varsa hepsini kendi tarafından bir lutuf olarak sizin hizmetinize verdi. Bütün bunlarda düşünen bir toplum için elbette nice dersler ve ibretler vardır."¹²

⁹ (3/Âl-i İmrân 190)

¹¹ (25/Furkân 62)

¹² (45/Câsiye 12-13)

Aslında bu ayetlerde, kâinatın hiçbir ciddi sebebe dayanmaksızın yaratıldığı, insanın her istediğini yapmakta serbest olduğu, ona hesap soracak hiç kimsenin olmadığı, yani kişinin iyi amellerinin mükafatlandırılıp kötü amellerinin cezalandırıldığı bir âhiret yurdunun olmadığı, dolayısıyla bir peygamberin davetine kulak asmanın gereksiz olduğu zannına dayanan bütün dünya görüşleri reddedilmektedir. Bu fikri zihinlere iyice perçinlemek üzere de şöyle buyrulmaktadır: **"Bilakis biz gerçek bir yaratışla hakkı bâtılın tepesine indiririz de, hak onun beynini darmadağın eder, bir de görürsün ki bâtıl can çekişerek yok olup gitmiştir. Allah'a yakıştırdığınız o çirkin vasıflardan dolayı vay sizin hâlinize!"**¹³

"Gök, yer ve ikisi arasındakileri boş/amaçsız/öylesine yaratmadık."¹⁴

Madem dünyayı yaratan Allah'tır (cc), öyleyse bu dünyada söz sahibi olması gereken de yine O'dur. Allah'ın (cc) indirdiği "hak" ile hükmetmeyenler; dünyanın amaçsız, boş, bir hiç uğruna var olduğunu zannedenlerdir. Oysa Allah (cc) dünyayı ve içindekileri yalnızca O'na ibadet edilmesi¹⁵ Allah'ın (cc) indirdiği kitapla hükmedilmesi,¹⁶ hakkın batılı parçalayıp yok etmesi,¹⁷ ahiret şuuruyla Allah'tan (cc) korkulup sakınılması¹⁸ gibi ulvi amaçlar için yaratmıştır.

Selam ve dua ile...

¹³ (21/Enbiya10)

¹⁴ (6/En'am 32)

¹⁵ (21/Enbiya 16)

¹⁶ (38/Sâd, 26)

¹⁷ (21/Enbiyâ, 16-18)

¹⁸ (23/Mû'minûn, 115-116)

Takva

Nasihatimiz Var

الدِّينُ النَّصِيحَةُ

Din Nasihattir

Muhammed Fırat

Hamd, Âlemlerin Rabbi olan Allah'a aittir. Salât ve selam, O'nun kelamını bize ulaştıran, sözleriyle onu tefsir eden, yaşantısıyla onun en güzel uygulamasını bizlere gösteren Allah'ın resulü Muhammed Mustafa'nın üzerine olsun.

Allah'a hamdolsun geçtiğimiz ayki sayımızda "Hucurat Suresinin Tefsiri" yazı dizimizi tamamlamış olduk. Bu aydan itibaren yeni bir yazı dizisine başlamaktayız. "Nasihatimiz Var" adını verdiğimiz bu yazı dizimizde her ay farklı konularda nasihatlerimiz olacak inşa Allah. İlk yazımızda önderimiz ve örneğimiz Rasulullah (sav)'in "Din Nasihattir" hadisiyle nasihatın mahiyetini açıklamaya gayret ettik.

"Din Nasihattir"

Ebû Rukayye Temim İbni Evs ed-Dârî radiyallahu anh' den rivayet edildiğine göre Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem **"Din nasihattir"** buyurdu. "Kimin için?" diye sorulduğunda Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem **"Allah için, Kitabı için, Resûlü için, Müminlerin yöneticilerine ve Müslümanların geneli için (nasihattir)"** buyurdu.

Nasihât hadisi az sözle pek çok manalar ifade eden hadislerden biridir. Bu sebeple İslâm âlimleri, nasihat hadisini, İslâm'ın esasını oluşturan hadislerden biri ve en önemlilerinden kabul ederler.

Nasihât, sözlükte öğüt vermek, iyi ve hayırlı işlere davet etmek, kötü ve şer olan şeylerden nehyetmek, bir işi sadece Allah rızası için yapmak, yırtık olan elbiseyi dikmek, samimi olmak gibi çok çeşitli ve muhtevalı manalar ifade eder.

Nasihât deyince dilimizde sadece öğüt vermek, ikaz etmek, uyarmak anlamları kastedilmektedir. Ancak hadiste nasihat edilmesi gerekenler 5 maddede sayılmıştır ki bunlardan ilk üçüne yani Allah (azze ve celle)'ye, Kuran-ı Kerim'e ve Rasulullah (sav)'e öğüt vermek, ikaz etmek (hâşâ) mümkün değildir. O halde dinin ta kendisi olan nasihat; samimi olmak, karşı tarafa olan sorumluluklarını yerine getirmek, onun iyiliğini istemek ve bunun için çaba göstermek manalarını ihtiva etmektedir.

1. Allah İçin Nasihat

Allah için nasihat oluşunun ilk basamağı Allah'a imandır. O'na şirk koşturmak, Yalnızca O'na kulluk etmek, tüm ibadetlerde ihlâslı davranmak, daima Allah'a itaat üzere olmak, O'na isyandan şiddetle kaçınmak, Allah için sevmek, Allah için buğz etmek, Allah'a itaat edene dost, isyan edene düşman olmak, Allah'ın

düşmanlarıyla cihad etmek, O'nun nimetlerine şükretmek gibi daha birçok sorumluluğu yerine getirmek ve insanları bu sayılan vasıflara davet ve teşvik etmek, Allah için nasihat kapsamındadır.

2. Allah'ın Kitabı İçin Nasihat

Bir müslüman, Kur'an-ı Kerim'in Allah'ın kelâmı olduğuna, Allah tarafından gönderildiğine ve yine O'nun tarafından korunacağına, kul sözlerinden hiçbirinin ona benzemediğine, kullardan hiçbirinin onun bir benzerini getiremeyeceğine iman etmesi gerekir. Bununla birlikte onu öğrenmek ve öğretmek, kaidelerine ve adabına riayet ederek huşu içerisinde okumak, okurken manalarını düşünmek, ayetlerin mahiyetini anlamaya çalışmak gerekir.

Kur'an'ı anlamak ve onunla amel etmek esastır. Anlama gayreti olmadan ve sevap kazanma duygusundan mahrum olarak sadece okumak ve amel etmeksizin sadece anlamak yeterli değildir.

3. Allah'ın Rasulü İçin Nasihat

Muhammed (sav)'in Allah (sb)'nın resulü olduğuna, O'nun rasullerin sonuncusu olup tüm insanlığa gönderilmiş olduğuna, O'nun Kur'an ve sünnetle getirip bildirdiklerinin tümünün hak olduğuna, O'na itaat etmenin Allah'a itaat, isyan etmenin ise Allah'a isyan etmek olduğuna iman etmek gerekir. Bununla birlikte Allah'ın Resulü'nü dost edinenleri dost, düşmanlarını düşman bilmek, Ehl-i beytini ve ashabını sevmek, iman gereklidir.

Rasulullah (sav)'in sünnetini ihya edip hayata geçirmek, bid'attan ve bid'atçılardan kaçınmak, İslâm'ın davetini yeryüzüne yaymak, sünnet ilimlerini öğrenmek, bunları başkalarına da öğretmek, Rasulullah (sav)'in ahlâkıyla ahlaklanıp edebîyle edeplenmek de gerekir.

Allah (sb) şöyle buyurmuştur:

“De ki: Allah'ı seviyorsanız bana uyun, Allah da sizi sevsin ve günah-larınızı bağışlasın” (Âl-i İmran, 31)

“Rasule itaat eden Allah'a itaat etmiş olur”(Nisa, 80)

4. Müminlerin Yöneticileri İçin Nasihat

Allah (sb) şöyle buyurmuştur:

“Ey iman edenler, Allah'a itaat edin, Resule itaat edin ve sizden olan buyruk sahibi yöneticilere itaat edin” (Nisa, 59)

Topluma önderlik yapan, onların sorumluluklarını üstlenen, toplumun da kendisine uyduğu kişilere nasihat etmek; hak üzere oldukları müddetçe onlara itaat etmeyi, onlara yardım etmeyi, haktan ayrılmamaları yönünde uyarmayı gerektirir.

Yöneticilere nasihat, müslümanların geneline nasihatten daha önceliklidir. Zira yöneticilerin hatası sadece kendilerinde kal-maz, tebaayı da etkiler. Bundan dolayı Rasu-lullah (sav) müminlerin yöneticilerine nasihati, diğer fertlere nasihatten önce zikretmiştir.

5. Müslümanların Geneli İçin Nasihat:

Cerir b. Abdillan şöyle demiştir: “Re-sulullah (sav)'in yanına vardım ve 'Sana, İslam üzere biat etmeye geldim' dedim. O da benim ellerimi tuttu ve 'Her müslüman için nasihat' sözü aldı. Ve sonra **'Her kim insanlara merhamet etmezse Allah da ona merhamet etmez'** dedi.”¹

Yine Cerir b. Abdillan şöyle demiştir: “Resulullah (sav)'e gittim ve 'Bana şart-larını söyle' deyince Rasulullah (sav) de bana şöyle dedi: **Allah'a kulluk edip ona hiç kimseyi şirk koşmayacaksınız, sana farz olan namazını kılacaksın, zekâtını vereceksin, Müslümanlara karşı samimi olacaksın ve kâfirlerden ayrılıp berî (uzak) olacaksın.**”²

Her yaştan, her renkten, her ırktan, her cinsten ve her seviyede insanıyla ümmet bir bütündür. Burada herkesin birbirine karşı vazife ve mesuliyetleri vardır. Bütün müslümanların âlim olması, âlim olanlarının da her şeyi bilmesi müm-kün değildir. İşte bunları öğrenmek, öğretmek, din ve dünyalarına ait faydalı olan şeyleri insanlara göstermek, onlara yardımcı olmak, kusurlarını örtmek, onlara eziyet etmemek, iyilikleri emir, kötülükleri nehyetmek, başkalarını aldatmamak, haset etmemek, hürmet, şefkat ve mer-hameti aralarında yaymak, kendisi için arzu ettiklerini onlar için de istemek, kendi nefsi için arzu etmediklerini onlar için de istememek, canlarını, mallarını, ırz ve namuslarını korumak ve müdafaa etmek, dinin bütün Müslümanlar için nasihat olu-şunun gereğidir.

Sonuç olarak: Nasihat sadece “öğüt vermek” değil, dinin bütün emir ve yasak-larını ihtiva eden bir mana taşımaktadır. Rasulullah (sav) “Din nasihattir” buyura-rak nasihatın önemini vurgulamaktadır. Dinde sebat etmek istiyorsak nasihate gereken önemi göstermek ve hadiste zikredilenlere nasihatten geri durmamak gerekmektedir.

Velhamdulillahi rabbil alemin...

¹ (Ahmed b. Hanbel, Müsned, IV, 358.)

² (Ahmed b. Hanbel, Müsned, IV, 360, 364.)

Çözünürlük

Burak Eryılmaz

Bu yazımızda ekranların olduğu yerlerde karşımıza çıkan çözünürlük kavramından bahsedeceğiz.

Çözünürlük bir ekranın görüntüyü kaç piksel ile oluşturduğunu ifade eder. Peki piksel ne? Piksel, bir görüntüyü oluşturan en küçük birimdir ve her piksel, kırmızı, yeşil ve mavi renklerden oluşur. Televizyonlardaki çözünürlük, ekrandaki yatay ve dikey piksel sayısı ile ölçülür. Örneğin, "1920x1080" çözünürlüğü, ekranın 1920 yatay piksel ve 1080 dikey piksel içerdiğini gösterir. Daha fazla piksel, daha detaylı ve net bir görüntü sağlar. Örneğin 720 pikselimiz var elimizde. Görüntü elde ederken 720 noktayı renklendirebilirken, 1920 pikselimiz varken 1920 nokta renklendirebiliyoruz. Bu şekilde daha detaylı ve net bir görüntüye ulaşmamızı sağlamış oluyor.

Şimdi farklı çözünürlüklerden bahsedelim. HD, FHD, Full HD, 4K, 8K. Tanıdık geldi değil mi? Aslında sürekli olarak karşımıza çıkıyor çözünürlük kavramı ve farklı çözünürlük seviyeleri.

HD (High Definition), 720p olarak da bilinir. 1280x720 piksel içerir ve bir zamanlar televizyonlarda standart çözünürlük olarak kabul ediliyordu. 720p çözünürlük, günümüz standartlarına göre düşük çözünürlüklü olarak kabul ediliyor fakat birçok içerik bu formatta üretilmiştir. Modern televizyon teknolojilerinde artık daha yüksek çözünürlükler tercih edilmektedir.

Full HD 1080p olarak da bilinir. 1920x1080 piksel içerir ve HD'den bir adım öndedir. Full HD, uzun yıllar boyunca televizyonlar için en yaygın çözünürlük seviyesiydi ve birçok film, dizi ve oyun bu formatta üretilmiştir. 1080p, günümüz televizyonlarının çoğunda hala yaygın olarak kullanılır ve tatmin edici bir görüntü kalitesi sunar.

720p ve 1080p arasında çok bir fark yok toplam 360 piksel fark var diye düşünebilirsiniz fakat öyle değil. Örneğimizde belirttiğimiz gibi 1920 yatay 1080 dikey yani toplam 1920x1080 piksel içerir. Yani aralarında 1.152.000 piksel fark var. Küçük ekranlarda çok belirgin bir fark olmasa da ekranların boyutu büyüdükçe fark belirginleşmektedir.

QHD (Quad High Definition) 720p'nin dört katıdır. Bu da dört HD ekranla aynı sayıda pikseli, aynı boyuttaki bir ekrana, (2.560 x 1.440 p) sığdırma imkânı sunar. Quad HD ekranlar daha keskin görüntüler ve iyileştirilmiş netlik sunar.

UHD (Ultra High Definition) veya 4K çözünürlük, 3840x2160 piksel içerir ve Full HD'nin dört katı kadar piksel sunar. Bu daha yüksek piksel sayısı, özellikle büyük ekran televizyonlarda çok daha net ve detaylı görüntüler sağlar. 4K çözünürlük, giderek televizyon dünyasında bir standart haline gelmiştir ve birçok akış hizmeti, film, dizi ve oyun 4K çözünürlük sunmaktadır. UHD televizyonlar, genellikle daha geniş renk gamı (bir görüntüleme sisteminin gerçekleştirebileceği bütün bir renk ve ton dizisidir) ve yüksek dinamik aralık (HDR) desteğiyle daha canlı renkler sunar. 4K içerik hala her yerde yaygın değil ve 4K çözünürlük avantajları, ekran boyutu küçükse fark edilemeyebilir. 4K'nın etkisi genellikle 55 inç ve üzeri ekranlarda daha belirgindir.

8K çözünürlük ise televizyon teknolojilerinde en yeni gelişmelerden biridir. 8K, 7680x4320 piksel içerir ve bu, 4K çözünürlüğün dört katı, Full HD'nin ise on altı katı piksel anlamına gelir. 8K içerik sayısı oldukça az. Çok büyük ekranlarda bile görüntü detayı kaybolmuyor fakat içerik sayısının çok az olduğunu düşünecek olursak o kalitede bir içerik izlemek şu an için pek mümkün değil.

Çözünürlüğün yanı sıra, televizyon teknolojilerinde HDR (High Dynamic Range), görüntü kalitesini artıran önemli bir yenilik olarak ortaya çıkmıştır. HDR, parlaklık aralığını genişletir ve görüntülerde çok daha fazla detay ve canlılık sunar. Özellikle parlak ve karanlık sahneler arasında daha belirgin bir kontrast sağlar. HDR10 en yaygın kullanılan HDR formatıdır ve çoğu televizyon HDR10 desteği sunar. Dolby Vision, HDR'nin daha gelişmiş bir formatıdır. Dinamik sahne ayarları sayesinde, her sahne için en iyi parlaklık ve renk seviyesini ayarlar. Daha iyi bir teknoloji tabii ki daha yüksek fiyat demektir.

Çözünürlüğün yanı sıra görüntünün kalitesini belirleyen ve yine ekranlar söz konusu olunca karşımıza çıkan ekran teknolojileri var. Led, LCD, OLED vb. Bu yazımızda çözünürlüğün ne olduğundan, hangi çözünürlüklerin kaç piksele sahip olduğundan, yaygınlıklarından bahsettik. Bir sonraki yazımızda ise ekran teknolojilerinden bahsedeceğiz. Çözünürlük (HD,FHD vb.) ile ekran teknolojilerinin (Led, LCD, OLED vb.) farklı kavramlar olduğundan bahsetmeye çalışacağız inşallah.

